

DIRVA

VIETNAMAS IR JAV RINKIMAI

ARTEJANČIUOSE KONGRESO IR SENATO DALIES RINKIMUOSE VIETNAMAS GALI SUVAIDINTI TAM TIKRĄ VAIDMENĮ. TAČIAU TOLI GRAŽU NE LEMIAMĄ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Vietnamo problema, kurios sprendimą kiekvienas vis sunkiau jaučia ant nuosavų pečių, suvaidins tam tikrą rolę rinkimų nusistatyme. Kai kur, kaip Oregono valstybėje, kur į senatą kandidatuoja respublikonų gubernatorius Mark Hatfield yra pasitraukimo iš Vietnamo šalininkas, tai gali nulemti ir rinkimų rezultatus, tačiau visame krašte -- daugumos žinovų nuomone -- nebus pagrindinis klausimas, pagal kurį rinkikas nuspręstų kam atiduoti savo balsą. Tiesa, iš respublikonų partijos pusės pasigirs atsikiri balsai, kad tai esąs 'Johnsonso karas' ir pakartojimas seno teigimo, kad tik demokratai kraštą vis įvelia į karą. Tačiau tokia propaganda vargu ar turės didelio pasisekimo dėl tos papras-

tos priežasties, kad Johnsonso kaltė dėl išivėlimo į tą karą nėra didelė. Faktinai jis ėjo tuokeliu, kuriuo buvo pradėjusi eiti Eisenhowerio ir ypač Kennedy administracija. Jis jau neturėjo progos atšaukti JAV išsipareigojimų ir išikišimą, net jei ir būtų norėjęs ir manęs, kad tai sutampa su JAV interesais.

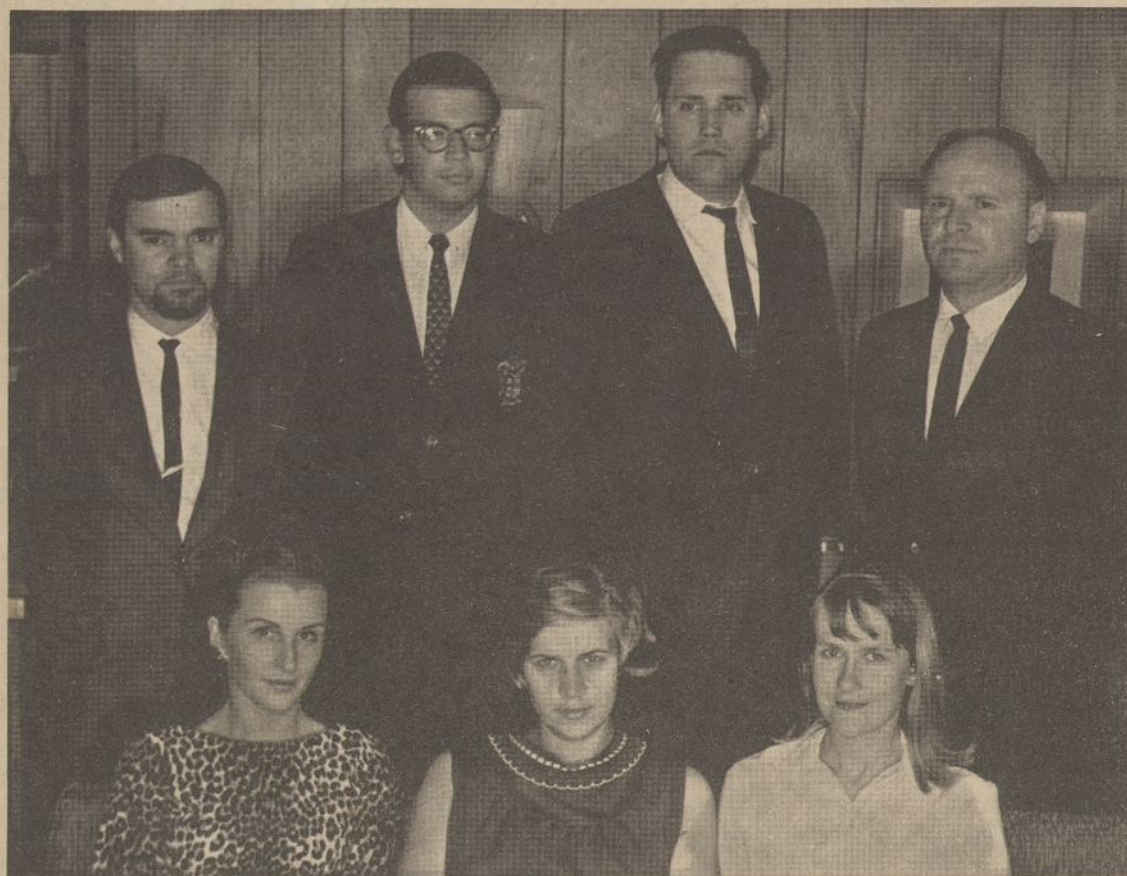
Nėra jokios abejonės, kad prezidentas nori taikos kaip ir dauguma amerikiečių. Jis sutinka su paliaubom ir kariuomenių atitraukimu. Jis sutinka atsisakyti bazių ir neturi nieko prieš, kad Pietų ir Šiaurės Vietnamo gyventojai patys nusistatytų savo santvarką, nors ji ir būtų komunistinė. Nepaisant tokių žadamų nuolaidų, komunistai nerodo visai jokio noro priimti jų pasiūlymų. (Kai Vokietijos kancleris Erhardas viešėjo Washingtone, Valstybės Sekretorius Dean Rusk taip jį painformavo apie savo paskutinius du pasikalbėjimus su Sovietų užsienio reikalų ministru: "Gromyko tiesa, nebuvo agresyvus, tačiau kartu jis nerodė jokio noro rasti kokią išieitį.")

Akivaizdoje to prezidentas, anot New York Times red. James Restono, turės ateityje apsispręsti, ar siekti karinės pergalės, kaip tai siūlo Eisenhoweris ir dauguma respublikonų, ar visiškai iš Vietnamo pasitraukti. Apie paskutinę išieitį negalima kalbėti -- ji politiniai neįmanoma, todėl lieka tik pirmoji galimybė.

Bet jei taip, respublikonai galėtų visai teisingai teigti, kad prezidentas galėjo tai iš pat pradžių numatyti; kad einant į karą paprastai

'daugiau užprašoma', kad vėliau galėtų nusileisti, kad davus priešui suprasti, jog tęsdamas kovą jis vis daugiau rizikuoja būti visai sunaikintas. Tik tada priešui galėtų būti idomūs bet kokie taikos pasiūlymai. Vietoje to, Johnsonas davė aiškiai suprasti, kad priešas, ar jis liausis ar nesiliaus puolęs, nelaukia jokia bausmės. Savaime aišku, kad nereikia būti dideliu strategu ar politiku, kad tą suprasti. Bet ta elementarinė tiesa buvo užmiršta ir paties prezidento ir jo politikos kritikų iš kairės pačių amerikiečių tarpe, su kuriais jis labai skaitosi.

Dėl visa to, jei prezidentas pats būtų renkamas, Johnsonui būtų labai sunku pasiaiškinti prieš rinkikus, tačiau renkamas tik kongresas, t.y. atstovų rūmai ir trečdalis senatorių, todėl Vietnamo karo vedimo būdas nebus lemiamas motyvas rinkiko apsisprendimui. Kurios nors apylinkės atstovas faktinai neturi jokios įtakos užsienio politiką, priklausančiai prezidento kompetencijai. Atstovo perrinkimą nulems ne tik priklausymas tai ar kitai partijai (norstai ir turi nemažos reikšmės) bet ir asmeninis populiarumas, įvairūs lokaliniai klausimai, įskaitant ir rasinę problemą, sujaukusią paliestų vietovių gyventojus. Istoriniai imant, prezidento populiarumas ar nepopuliarumas neįveda labai didelės rolės tais rinkimais metais, kada jis pats nerenkamas. 1958 m. prezidentas Eisenhoweris buvo labai populiarus, tačiau tai nesukludė demokratams laimėti net 49 vietas atstovų rūmuose ir 17 senate. Skaičiuojama, kad ir panašiai, bent atstovų rūmuose, gali laimėti respublikonai ne tik dėl karo eigos Vietname, bet

"LAISVĖS ŽIBURYS" jauniausia JAV lietuvių radijo programa, girdima New Yorko apylinkėse, rugsėjo pabaigoje atšventė savo veiklos pusmetį. Nuotraukoje programos vadovai su artimiausiais bendradarbiais. Sėdi iš kairės: N. Umbrazaitė, G. Mažeikienė, D. Kezienė. Stovi: V. Strolia, V. Radzivanas, A. Mažeika ir R. Kezys. Nuotraukoje trūksta A. Sniečkaus ir J. Kazickaitės. Radijo programa perduodama kiekvieną sekmadienį nuo 9 iki 10 val. ryto per WHBI stotį 105,9 FM banga lietuvių ir anglų kalbomis. Jos vedamuosiuose ypatingai ryškūs yra Lietuvos laisvės kovos aspektas. "Laisvės Žiburio" programos vedėju yra Romas Kezys, angliškiosios dalies programai vadovauja Antanas Mažeika.

R. Kisieliaus nuotrauka

Isteigtas Laisvės Studijų Centras

Jis ruoš kovotojus prieš komunizmą

Rugsėjo 25 d. Boston, Va., buvo atidarytas Freedom Study Center (Laisvės Studijų Centras). Atidarymo iškilmėse dalyvavo ALT atstovai inž. A. Rudis, L. Šimutis, Lietuvos atstovų bės patarėjas dr. St. Bačkis su žmona, prof. dr. A. Sužiedėlis ir kun. V. Puzevičius.

Studijų Centrai skirta suvaidinti didelį ir garbingą vaidmenį šaltajame kare su komunizmu, nes jis ruoš vadus kovotojus, kokių ligšiol Amerikai ir viso laisvojo pasaulio kraštams trūko. Ypač trūko patyrusių, gerai informuotų ir kvalifikuotų kovotojų bei vadovų. Patirta, kad cent-

ir 'tradicijos' kai per tokius rinkimus paprastai laimi opozicijos partija.

ras ruošiasi sudaryti sąlygas studijuoti 400 asmenų. Asmens, išėjusių statytą kursą, igiję atitinkamus mokslo laipsnius, įsijungs į veiklą prieš komunizmą ir jo kėslus.

Centras bus išlaikomas visuomenės aukomis.

Laisvės Studijų Centro dedikavimo iškilmėse dalyvavo keli šimtai rinktinės publikos. Centro iniciatorius sveikino senatoriai Byrd, Jr., Thomas Dodd, Valstybės departamento atstovas, kongresmanai, JAV armijos atstovas gen. Throckmaston, admiralas Calvert, karo aviacijos gen. Jack Merrell, marinų gen. Earle Anderson. Taip pat sveikino darbininkų unijų vadai, Amerikos legionierių komandieriai, universitetų profesoriai ir daug kitų žymių asmenų. Raštu sveikino prez. Eisenhoweris. Pagrindinę kalbą pasakė John M. Fisher, Amerikos Strategijos Instituto pirmininkas, kuris administruos Laisvės Studijų centrą.

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai inž. A. Rudis ir L. Šimutis turėjo progos ne tik pasiinformuoti ir įsitikinti šios naujos institucijos naudingumu, bet ir asmeniškai susitikti su šio naujojo sąjūdžio vyriausiais vadais, pasitarti dėl Amerikos Lietuvių Tarybos įsijungimo į centro veiklą, taip pat susipažinti su daugeliu didžiųjų Amerikos organizacijų, darbininkų unijų ir karo veteranų va-

dais, politikais, profesoriais ir kitais, su kuriais bus naudinga padaryti kontaktus besirūpinant Lietuvos išlaisvinimu. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai neabejoja, kad bus naudinga dėtis prie šio sąjūdžio visomis galimomis priemonėmis, turint galvoj tai, kad Freedom Study Center duos galimumus plačiau išskirti Lietuvos nepriklausomybės bylą, laimėti jai draugų ir paramos. Ir be to, centrai parūpinti paskaitininkų, kurie komunizmą ir jo kėslus tikrai gerai pažįsta. Tuo būdu su centru galės užsimegsti artimas ir labai naudingas bendradarbiavimas. Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdyba turės paskubinti organizavimą Kalbėtojų Tarybos, kuri turės aprūpinti paskaitininkais visas tas institucijas bei organizacijas, universitetus kvalifikuotais kalbėtojais bei paskaitininkais, kai jie bus pakviesti ar paprašyti pasakyti savo patyrimus bei išgyvenimus komunistų okupuotoje Lietuvoje ir supažindinti Amerikos jaunimą su komunizmu praktikoje.

* JONAS BILDUŠAS, buv. Lietuvos Steigiamojo Seimo narys, mirė Chicagoje spalio 3 d., sulaukęs 71 m. amžiaus.

* JURGIS JANKUS, iškilęs mūsų rašytojas, daugelio literatūros premijų laureatas, Kultūros Fondo dešimtmečio šventėje Chicagoje skaitys savo kūrybą.

IŠ VISO PASAULIO

* PREZ. JOHNSONAS, vykdamas į Manilos konferenciją aplankys dar 5 valstybes -- N. Zelandiją, Australiją, Tailandą, Malayziją ir P. Korėją. Išskyrus Malayziją, visos kitos prezidento lankysimos valstybės prisideda savo parama Vietnamo akcijai.

* LATVIŲ STUDENTŲ korporacijų sąjungos vadovybė svarstė galimybes įsteigti Baltijos Institutą prie kurio nors universiteto Amerikoje.

Latviai skaičiuoja turį apie 400 įvairių sričių mokslininkų, kurių 25 tiesioginiai ar netiesioginiai dirba sovietologijos studijų apimtyje, gi apie 45 tai daro pripuolamu laiku.

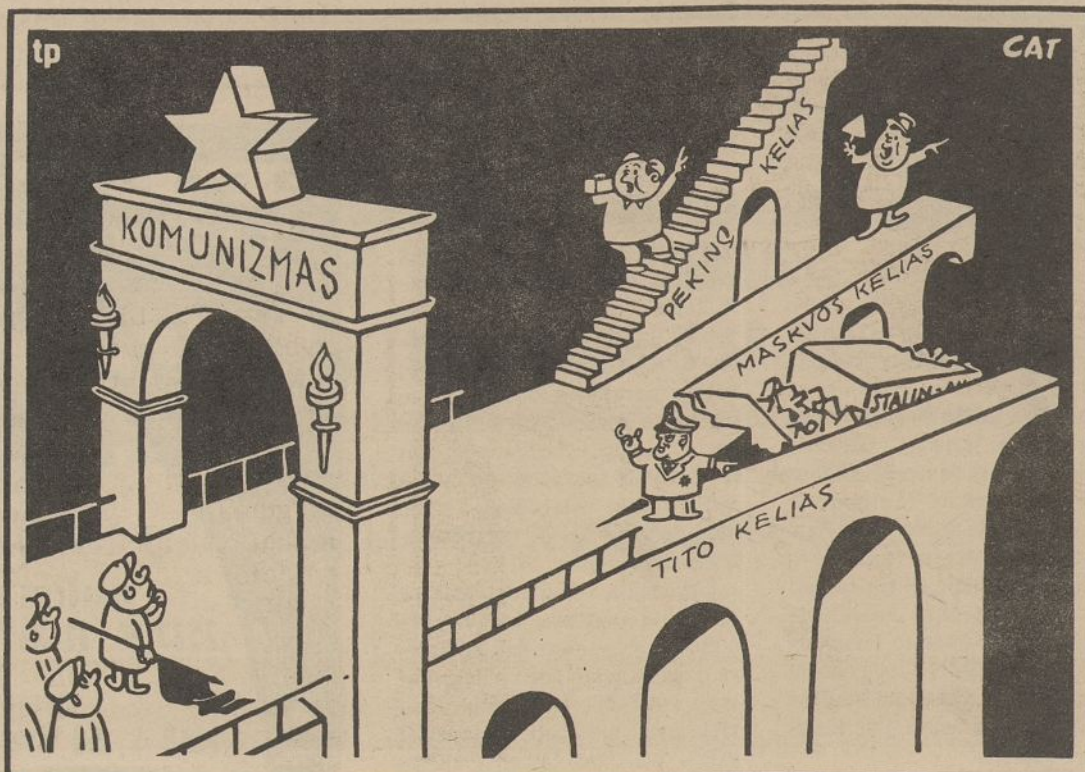
Svarstę tuos klausimus latviai priėjo išvados, kad neįtenka tik konstatuoti, jog "komunizmas yra blogis", bet tą faktą reikia pagrįsti mokslinė medžiaga.

Neužtenka stebėtis amerikiečių ir kt. valstybių sovietologų neišmanymu ir nesugebėjimu įžūrėti tikrųjų komunizmo užmačių, bet reikia savo mokslines pajėgas įtraukti į darbą, taip reikalingą antikomunistinės propagandos srityse. Esą, per didelis skaičius latvių mokslininkų tebėra įsigilinę į praeitį.

* PREZ. JOHNSONAS paskelbė skiriaš Llewelly Thompson ambasadorium Maskvoje. Amb. Thompson jau atstovavo JAV vyriausybę Kremlui e nuo 1957 iki 1962 m. Jis pakeičia amb. Kohler, paskirtą Valst. sekretoriaus pavaduotoju.

* JAV MOKSLININKAI, remdamiesi raketos Orbiter nuotraukomis ir filmomis, priėjo išvados, kad mėnulio paviršius yra saugus astronautų nusileidimui.

Nors mėnulio paviršiaus tyrimai dar tęsis ilgą laiką, bet turimi duomenys jau leidžia atrinkti saugiausią vietą žmogui pirmą kartą žengiant į mėnulį.

Kuriuo keliu?...

Mums rašo

Bendrai ar atskirai?

Vytautas Meškauskas

Dirvos rugsėjo 30 d. Nr. Henrikas Žemelis pasigenda vieningumo politinėje ir kultūrinėje veikloje. Ragindamas su sivenyti, H. Žemelis argumentuoja pavyzdžiu, kuris kalba ne už susivienijimą, bet už... susiskaldymą.

H.Ž. džiaugiasi senato užsienio reikalų komisijos priimta rezoliucija, ją pristatydama kaip "gerą žingsnį teisinga kryptimi pirmyn", tačiau kiek vėliau pastebi, kad toji "rezoliucijų pravedimo akcija... -- abso-
liučiai priklauso Amerikos Lietuvių Tarybos darbų sričiai". Kitaip sakant "geras žingsnis teisinga kryptimi pirmyn" galėjo būti ir nepadarytas.

Juk faktas yra toks, kad ALT valdyba nerėmė rezoliucijų veiklos. Neturiu po ranka jos argumentų, tačiau ir kiekvienam šiek tiek į laikraščius pažiūrinciam žmogui yra visai aišku, kad Lietuvos bylos iškėlimas Jungtinių Tautų organizacijoje šiuo metu neturi jokios prasmės ir galimybės. Toji organizacija gali daugiau ar mažiau ką nors nuveikti tik tuo atveju, jei JAV ir Sovietų Sąjunga sutaria bendram darbui. Jos statusas yra tam specialiai surašytas ir tik su ta sąlyga Sovietų Sąjunga sutiko į tą organizaciją įstoti. Antra vertus, kai kur dar tebepraselėjama viltis, kad gal kada nors ateityje toji organizacija gal būtų kaip nors galės tapti 'pasaulio vyriausybe'. Iki to laiko tačiau vengiama jai pateikti tokių problemų, ant kurių ji galėtų suklupti. Už tat jai neatiduodama sprestį tokie aktualūs klausimai kaip karas Vietname ar Vokietijos suvienijimas. Akivaizdoje to, kokia prasmė JAV kelti Lietuvos nepriklausomybės klausimą, juo labiau, kad dabartinė JAV administracija nori primygtinai išskoti galimai daugiau bendrų, o nepriešingų, interesų su Sovietų Sąjunga? Jei tie interesai pasikeistų, Valstybės Departamentas pats iškeltų tą bylą kaip kad savo laiku paragino ir rėmė Kersteno komiteto veiklą.

Už tat, logiškai galvojant, Lietuvos bylos iškėlimo Jungtinėse Tautose gali reikalausti tik asmenys, nustoję skaityti laikraščius nuo pat 1945 metų. Savaimė aišku, kad ALT vadovaujantieji asmenys nelabai norėjo atsidurti tokių tarpe. Tačiau politikoje, anot Lippmanno, nieko nėra negalima. Žmonės, kurie nelabai norėjo skaitytis su gyvenimo faktais, jei rezoliucija bus tikrai viso Senato priimta, pasirodys esą... laimėtojai.

Tiesa, toji rezoliucija, pagal Naujienų paskelbtą tekstą, yra gero-
kai 'suminkštinta'. Pa-

gal ją Senatas ragina prezidentą nekelti bylos, bet tik "direct the attention of world opinion at the United Nations and at other appropriate international forums and such means as he seems appropriate". Kitaip sakant, toji rezoliucija tėra rinkiminių metų mostas tam tikrai rinkikų grupei. Atsiminkime, kad rinkiminiais metais prezidentas Kennedy nusifotografavo net su... Vienybė rankose!

Iš kitos pusės, tai buvo vistiek šio toks laimėjimas, gali sakyti net pats didžiausias laimėjimas, galimas dabartinėje sąlygose. Ir jis buvo pasiektas ne ALT, o "privačia" iniciatyva. Tiesa, A. Pautienius aiškina, kad tos rezoliucijos pravedimu per komisiją nulėmė ALT Clevelando skyrius (bet ne centras, kaip normaliai turėtų būti), tačiau tai vargiai ar būtų pasisekė, jei anksčiau nebūtų kalbinta visa eilė senatorių. Išvada iš to ateičiai tokia, kad ne viską reikia palikti ALT, kaip teigia H.Ž., bet šitą galima nuveikti ir privačiai. Ir nebūtinai tai turi atnešti tik žalos.

H. Žemelis skundžiasi ir dėl aukų rinkėjų gausumo. Girdi, "pilnai užtektų 2 kasų -- tai Bendruomenės (kultūriniam reikalams) ir politinių organų kasa..." Apie tokią pažiūrą, rasit, ir galima būtų rimtai kalbėti, jei tautiečiai tiems reikalams skirtų savo pajamų 'dešimtinę'. Iš tikro gi, ALT surenka Vasario 16 d. minėjimų proga palyginti labai nežymias pinigų sumas, po kelis dolerius iš atsilankiusio. Tų pinigų vos vos užtenka būtiniausiems rutinoms reikalams. Jų trūksta vi-

sai privačiai iniciatyvai ar 'maršams' paremti. Už tat ir čia nėra jokio kito būdo kaip tik atskirais atsitikimais kreiptis į tautiečių duosnumą.

Būtų tikra nelaimė, jei turėtumėm tik vieną "kasą" kultūriniam reikalams. Imkime toki pavyzdį. Antanas Škėma prieš 13 metų parašė pačią geriausią iki šiol išeičioje (ar, jei norite -- tremtyje) pasirodžiusią dramą Fabudimas. Esu tikras, kad nė viena mūsų bendrinė organizacija ar fondas neparemtų jos išleidimo. Ji pasirodė knygos forma tik brooklyniskei, dabar jau užgesusiai, Demokratinio Darbo Tarkai parėmus. Tiesa, šandien padėtis gal būtų kitokia ir Škėmos drama neatrodo taip labai 'kiršinanti'. Tai, ką jis idėjo į bolševikų kalėjime atsidūrusio savo išvaizduoto kunigo Antano lūpas, po dešimties metų pasigirdo ir Vatikano II Visuotinam Bažnyčios susirinkime. Tačiau ir ateityje turėsime kontraversinių veikalo, nes jie išplaukia iš pačio gyvenimo.

Žodžiu, kultūros ir meno klausimuose mes niekada nebūsime vieningi ir kūrėjai visados bus reikalingi savo 'partizanų' ir atskirų kasų.

Šiomis eilutėmis nenoriu paneigti vienybės reikšmės ir galios, bet tik priminti, kad besidomį tautine veikla tautiečiai negali būti atleisti nuo pareigos galvoti ir apsispręsti, ką ir kodėl remti. Organizacijų gausumas nebūtinai turi reikšti nelaimę. Išivaizduokime tik, kad Bendruomenė iš tikro mūsų apjungė ir išmarino kitas organizacijas. Ką gi, šiandien, jei nebūtų Vietnamo karo, ji jau būtų vėl suskilusi dėl vadinamo 'bendradarbiavimo' su Lietuva klausimu.

NEVYKUSI 'INFORMACIJA' REZOLIUCIJOS PRAVEDIMO REIKALU

Rezoliucijoms Remti Komitetas visad priėmė ir priima rimtą kritiką. Tos kritikos netinga Henriko Žemelio straipsnyje (apžvalgoje), kuris įdėtas Dirvos rugsėjo mėn. 30 dienos numerioje. Jis ten eilę teigimų grindžia Naujienų ir K. Algimanto Pautienio patiekta informacija.

Henriko Žemelio straipsnis šauktė šaukiasi patikslinimo. Su Naujienomis Rezoliucijoms Remti Komitetas niekad neina į ginčus. Būtų tik laiko gaišinimas, K. Algimantas Pautienis pilnai žengia Naujienų pėdomis. Į jo laišką, kuris įdėtas tame pačiame Dirvos numeryje, nėra nė ko atsakyti. Visi jo teigimai yra išlaužti iš piršto, kaip kad žmonės sako.

Čia tik noriu duoti Henriko Žemelio vieno kito teigimo patikslinimą.

JAV-bių Lietuvos okupacijos nepripažinimas ir rezoliucijos JAV-bių Kongrese pravedimas yra skirtingi dalykai. Pirmauoju klausimu JAV-bių vyriausybė turėjo ir turi toki nusistatymą visad, kuris žinomas kaip "Stimson Doctrine". Nemanyčiau, kad tuo klausimu bet kuris iš lietuvių turėtų nuopelną. Rezoliucijos pravedimas JAV-

bių Kongrese -- tai geros valios lietuvių, latvių, estų ir kitų amerikiečių didelis laimėjimas. Tik Naujienos ir jų rašytojas tebanda paneigti, kad tas laimėjimas atsiektas ne Rezoliucijoms Remti Komiteto pastangomis.

Kaliforniečiai rezoliucijos pravedimo darbo nenorėjo ir per pusę metų piršto ALT-bos centrui. Tik ALT-bos centro vadovybei to nesimant, buvo suorganizuotas Rezoliucijoms Remti Komitetas.

Rezoliucijoms Remti Komitetas niekad 'per jėgą', kaip kad Henrikas Žemelis teigia, nesudarinėjo ir nesudarinėja jokių komisijų ar delegacijų. Ir pats K. Algimantas Pautienis savanoriškai pasiūlė savo talką, savanoriškai įsijungė į paskutinę delegaciją, pasirašė laiškus savo senatoriams (Lausche ir Young) kaip Rezoliucijoms Remti Komiteto narys (turime tų laiškus nuorašus), ir tie laišškai buvo parašyti ant Rezoliucijoms Remti Komiteto laiškam popieriaus. Kodėl jis pradėjo pilną žingsniu žengti su Naujienomis, tik jis tegali į tą klausimą atsakyti.

Rezoliucijoms Remti Komitetas šią vasarą buvo suorganizavęs ir pasiuntęs tris delega-

cijas į Washingtoną, kurios aplankė ir turėjo pasitarimus su visais senatoriais (su laikiniais net po porą ar net trejetą kartų). K. Algimantas Pautienis aplankė porą senatorių (Young ir Thurmond) ir poros senatorių padėjėjus (senatorių Lausche ir Sparkman padėjėjus). Jis tai padarė Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės prašomas, įteikė jiems laiškus Rezoliucijoms Remti Komiteto vardu.

Jau prieš penketą metų rašėme ir kalbėjome, kad su rezoliucijos pravedimu Kongrese mes savo darbo nebaigsimė. Jau tada rašėme ir kalbėjome, kad tolimesni mūsųėjimai bus: -- skatinimas JAV-bių vyriausybės perkelti Lietuvos bylą į Jungtines Tautas ir ją tentinkamai apginti. Eilę kartų esame prašę patarimų ir sugestijų praeities žygiuose; patarimų ir sugestijų prašome ir ateities žygiams bei darbams. Labai klysta Henrikas Žemelis manydamas, kad Rezoliucijoms Remti Komitetas nežino "ką toliau daryti".

Tūkstančiai geros valios lietuvių mus parėmė darbu ir pinigine auka. Esame tikri, kad ir ateityje sulauksime pakankamai talkos ir paramos ir iš lietuvių ir iš kitų amerikiečių.

Prieš kiek laiko kalbėdamas Dainavoje siūliau kiekvienam po šimtą dolerių, kurie tiksuminės didesnės svarbos darbą, atliktą paskutinių kelerių metų laikotarpyje Lietuvos laisvinimo kovoje, negu kad rezoliucijos pravedimą JAV-bių Kongrese. Iš gana didokos grupės nė vienas 'nesirýžo' laimėti šimtinės. Gal p. Henrikas Žemelis pabandytų šimtinę laimėti?

Leonardas Valiukas
Los Angeles

FONDŲ IR REZOLIUCIJŲ REIKALU

Dirvos Nr. 103 H. Žemelis pasisakė dėl fondų ir rezoliucijų infliacijos. Pirmiausia priekaištaujama dėl Valiuko veiklos, dėl jo užsispyrimo praversti rezoliuciją Senate ir Kongrese. H.Ž. nurodo, kad būtų užtektę ALT veiklos ir jam renkamų lėšų krašto vadovavimo reikalams.

ALT savo veiklą remia Lietuvos okupacijos nepripažinimu iš JAV vyriausybės pusės. O gal būtų buvę nepripažinta ir be ALT intervencijos? O gal, jei ateis laikas, ir pripažins? Ką tada ALT pasakys. Sakoma, kas nežengia pirmyn, tas yra susenęs, nepažangus ir neveiklus. Iš H.Ž. rašinio dvasios išėity, jog jis būtų labai patenkintas, kad rezoliucijos priėmimu visa Valiuko veikla baigtųsi.

Reikia apgailestauti, kad H. Žemelis yra neigiamai nusiteikęs tiems, kurie dirbo, kurie rinko aukas, rašė laiškus, važinėjo, beveik visą amerikiečių politinę vadovybę supažindino su Lietuvos byla, jos dabartinė padėtimi. Iš H. Žemelio galima išskaityti labai nepalankią nuomonę Valiuko ir jo komiteto veiklai. Ką ALT padarė gero, visi džiaugiamės ir vertiname, ko nepadarė, nesidžiaugiamė ir didelės meilės jam nerodome. Tai faktas.

H. Žemelis užsiuola ir dėl fondų gausumo. Reikia džiaugtis, kad atsiranda daug fondų ir daug rėmėjų. Jie visi mums reikalingi. Kasgi būtų buvę, jei neturėtume Balfo fondo, jo rinkliavų? Kas būtų savo tautiečius sušelpę, o gal ir patį H. Žemelių šelpė Vokietijoje esant? Jei nebūtų buvę Nepriklausomybės fondo, neturėtume Partizanų krauju parašytos knygos, jei neturėtume radio klubų - rinkliavų, lietuvių merdėjų ir gal ir Žemelis nevadovautų Margučio radijo valandėlei. Jei nebūtų lėšų telkimo, neturėtume ir bendruomenės.

Gyvename turtingiausiam krašte ir matome, kad čia piniginių fondų ir visokių rinkliavų daug daugiau negu mūsų. Atrodo, kad čia nereikėtų jokių rinkliavų, nes pati vyriausybė skiria bilijonus šalpai ir kultūriniam reikalams. Tie, kurie skundžiasi rinkliavų gausumu, dažniausia ir neduoda. Tie, ku-

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Tarp šių dviejų piešinių yra 7 skirtumai. Pabandykit surasti.

rie duoda, supranta, kad reikia duoti, reikia remti ir dėl aukų nė vienas nesuvargo ir klaurais batais nevaikšto. Jei ne tos aukos, būtume neturėję nei Jaunimo Kongreso, nei jaunimo demonstracijų, nei rezoliucijų, nei lietuviškos operos, nei kantantų, nei Vasario 16 gimnazijos.

Todėl nesiskyskime, bet aukokime, kiek kas pajėgiame ir dėkokime visiems, kurie aukoja, kurie organizuoja rinkliavas ir kurie jas surenka. Jei būtume turėję tik porą veiksmų ir porą fondų, tai lietuviškas veikimas būtų seniai miręs ir Lietuvos kolonizatoriai džiaugtųsi iš mūsų apsnidimo.

A. Musteikis
Detroit

BAIGIAMASIS ŽODIS V. MEŠKAUSKUI

Nuolankiai dėkoju Jums už Jūsų parodytą dėmesį sportuojančio mūsų jaunimo žurnalui Sportas nr. 1-16 ir jame esančiam mano tuščiažodžiavimui, o taip pat už Jūsų man skirtą mandagų žodį (Dirva nr. 98), kurį drįstu paryškinti:

1. Jūsų pacituotoje iš mano rašinėlio ištraukoje ("Kartu su eiliniaisiais to srities (sporto ir fizinio auklėjimo J.) nariais, atki-
lo gausus skaičius dar Lietuvoje išsimokslinusių ir praktinę patirtį turinčių specialistų, o taip pat plunksną pajėgiančių valdyti (Jūsų pabraukta) žurnalistų ir sporto reporterių") nėra jokio tuščiažodžiavimo, bet vien tikro fakto konstatavimas. Štai, tie pajėgieji:

Dr. Algirdas Vokietaitis, prof.
Antanas Paplauskas-Ramūnas,
Anupras Tamulynas, Kazys Mer-

kis, K. Steponaitytė-Marijošienė, M. Baronaitė-Grėbliūnienė, Bronius ir Andrius Keturakiai, Kestutis Čerkešius, Pranas Mickevičius, Kazys Baronas, Algirdas Daukša, Jonas Šoliūnas, Edv. Šulaitis ir kt. Visi jie yra JAV ar Kanadoje;

2. Negaliu prisiminti Jūsų įmano lūpas bandomo įdėti kilnaus prisipažinimo: "Kaip tas gairės pastatyti, aš pats nežinau". Negaliu dėl to, jog mano aname rašinėlyje tos gairės, kur ir kaip jas statyti, aiškiai įvardyta, kalbant:

a. apie reikalą "išjudinti ir vėl įtalkininkavimo darbą įtraukti senstėjančius specialistus",

b. apie sportininkų prieauglį,

c. jaunimo organizacijas (vyčius, neolituanus, ateitininkus, skautus), ir d. apie mūsų šeštadienines - lituanistines mokyklas.

Jeigu Jūs tų gairių "pastatymo", kas ir buvo to rašinėlio pagrindiniu punktu, nepastebėjote, man tenka vien gaudžiai apgailestauti.

Jūsų nuolankus pokalbininkas

Jurgis Jašinskas
Bostonas

HELP WANTED MALE

AUTOMOTIVE PROTOTYPE SHEET METAL MEN QUALIFIED RETIREES WELCOME

All fringe benefits and paid insurance.

ANZICK MFG. CO.

23675 Mound Rd.

Warren, Mich.

Between 9 and 10 Mile Rd.
(106-108)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

LYGIAGRETUMAS ŠALPOJE

Visi gerai žino, kokių pagyrimų už savo nuopelnus ir didelį šalpos darbą yra užsitarnavęs Lietuvos Raudonasis Kryžius. Tai institucija, veikianti kiekvienoje laisvoje valstybėje. Ir Lietuvos Raudonasis Kryžius, įsteigtas 1919 metais, veikė plačiai, ryšius su ta tarptautine organizacija palaikė ir atitinkamą nuostatų laikėsi per visą Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikotarpį. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus nuopelnai negincytini ir tos organizacijos vardas liks šviesiu laimėjimu šalpos ir artimo pagalbos darbe.

Kaip ir visos kitos organizacijos, taip ir LRK turėjo pasidaryti Lietuvos okupantų auka. Nekalbant apie sovietinę okupaciją, kurios vadovams tokios organizacijos nei nereikėjo, prie vokiečių taip pat LRK turėjo veikti Savitarpinės Pagalbos vardu, kad nepabrėžus tarptautinių ryšių, kuriuos okupantui būtų sunkiau sukontroliuoti.

LRK vadovybei pasitraukus į Vakarus, vėl buvo užmegstas ryšys su Tarpt. R. Kryžiaus vadovybe, su kitų laisvųjų kraštų RK organizacijomis, prašant pagalbos tremtyje atsidūrusiems lietuviams. Įsteigti LRK skyriai tremtyje tos paramos susilaukė, o įsteigtas Amerikoje Balfio organizacijai, buvo atskira sutartimi vykdomas bendras tremtinių šalpos darbas. Tik 1950 m. toji Balfio sutartis su LRK buvo nutraukta.

LRK remti komiteto vardu atsiųstame laiške rašoma, kad ši organizacija nėra nustojęsi veikti.

Priežastis atrodo ta, kad, esą, Vokietijoje dar yra likę 7.000 asmenų, reikalingų paramos. Kiek toji skaitlinė tikra, kiek ne, sunku pasakyti. Lygiai, kaip sunku pa-

sakyti, kada ir iš kokių resursų buvo paremti žmonės, kurių padėkos laišakai cituojami LRK remti k-to laiške.

Nesmerkiant tokio komiteto veiklos, pasigendame aiškumo mūsų šalpos darbo rikiuotėje, kuri atrodė esanti nusistovėjusi Balfio ribose. Būtent, kodėl ir kaip atsitiko, kad savo laiške LRK remti komitetas sako įsisteigęs 1959 m. New Yorke, taigi, prieš 7 metus, tik dabar sugalvojo kreiptis į lietuvius, prašant aukų "verkiant reikalingiems pašalpos"? Kodėl tik dabar sugalvojo prašyti stoti į LRK rėmėjų eiles, kada tuo pat metu mūsų miestuose vykdomi Balfio vajai? O jeigu jau taip ir būtų, kaip lai-

ke sakoma, kad "LRK liko Vokietijoje vienintelė organizacija, kuri betarpiškai rūpinasi likusiųjų lietuvių visokeriopais reikalais", arginebūt būtų buvę prasmingiau lietuvių Vokietijoje šalpos klausimus išsiaiškinti čia pat vietoje, Brooklyne, Balfio įstaigoje? Garbingiems LRK remti komiteto nariams, gyvenantiems New Yorke, tai būtų nesunku padaryti.

Ir kas dabar iš to gausis? Vienas Balfio centro valdybos narys į tą klausimą trumpai ir aiškiai atsako, kad "šalpa duplikuojasi, ypač pavojaus, kad aukotojai turės progą atsikalbinėti, kad -- daviau vienam -- tai ant ram nebeturiu".

Kiek reikalingas LRK kaip organizacijos vardo išlaikymas, yra vienas klausimas, kiek reikalinga toji komiteto paskelbta rinkliava šalpai, jau kitas reikalas.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Čiurlionio ansamblio nariai su ansamblio meno vadovu komp. Alfonsu Mikulskiu (vidury).
V. Pliodžinsko nuotrauka

ČIURLIONIEČIŲ DARBAI IR RŪPESČIAI

VYTAUTAS BRAZIULIS

mirkos, išgyvenamos koncerto vyksme, pelnomos nuoširdžia auka".

Iš tolimesnio pokalbio su A. Mikulskiu paaiškėjo ir naujo sezono darbų metmenys: numatomas tradicinis Čiurlioniečių Balias su šiaipaskirčiai paruošta programa ir tradicinis Čiurlionio Ansamblio metinis koncertas. Numatomos iškilos į Detroitą, Torontą ar kitas vietas. Tarp koncertinių iškilų numatomas turimo repertuaro įreikdavimas į plokšteles.

"Ne už jūrų - marių ir reikšmingiausias mūsų

sių dienų įvykis -- Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atkūrimo 50-ties metų minėjimas! -- kalbėjo A. Mikulskis. -- O prieš tai, 1967 metais, Lietuvių Kultūros Kongresas. Tie ir kiti didieji kultūriniai įvykiai pareikalaus ir rimto pasiruošimo. Nauji išpa-reigojimai palies ir iprastinį mūsų darbo ritmą, betgi nesutrukdys mūsų koncertinių išpa-reigojimų. Jausdami savo pareigą, kaip ir visada, koncertuosime namie ir kitur, kur tik busime pageidaujami ir laukiami" -- pabrėžė A. Mikulskis.

A. Mikulskiui pradėjus nutrauktą dainų ruo-

Čiurlionio ansamblio dabartinė valdyba. Sėdi iš kairės: A. Penkauskas (dėl studijų dabar iš pareigų pasitraukęs ir jo vietoj į valdybą įeina M. Leknickas), D. Dundurienė, pirmininkas V. Plečkaitis. Stovi: G. Motiejūnas ir J. Citulis.
V. Pliodžinsko nuotrauka

šos ritmą, pokalbis buvo tęsiamas su Čiurlionio Ansamblio valdybos pirmininku Vladu Plečkaičiu. Valdybos pirmininkas tvarko visus Ansamblio administracinius reikalus, jo žinioje namo išlaikymo rūpesčiai ir koncertinių iškilų vyksmas.

Vladas Plečkaitis, augalotas, dailaus sudėjimo vyras, visada paslaugus ir malonus pokalbioje, prakalbintas "oficialiais reikalais", kalba santūriai, tarsi pasverdamas kiekvieną savo tariamą žodį...

V. Plečkaitis sako,

kad rūpesčių turi kiekvienas žmogus, šeima, rūpesčių nestinga ir Čiurlionio Ansamblio šeimai, sudarančiai apie 60 dainininkų. Rūpesčių būna kiekvieno naujo sezono pradžioje, nes Ansamblio sąstata įvyksta didesnių ar mažesnių pasikeitimų. Pavyzdžiui, šis sezonas pradėtas su 60 asmenų. Siekiant pakelti turėtą dainininkų lygį, esą reikalinga dar 15-20 naujų balsingų jaunuolių ar vyresnio amžiaus. Gražiabalsių lietuvių Clevelande dar esą apščiai, kurie mielai galėtų įsijungti į Ansamblio šeimą. Vladas Plečkaitis pastebėjo, kad teigiamos paskatos savo sūnams ir dukrelėms galėtų turėti tėvai, paskatindami jaunimą įsijungti į Čiurlioniečių eiles.

"Čiurlionio Ansamblio jaunimas ne tik gražiai dainuoja, bet dainų garsuose ugdo ir savo tautinę dvasią, brandina savo lietuvišką samonę. Ansamblio kūrybinis darbas ir lietuviška aplinka -- savita lietuviybės mokykla, kuri taip būtina bręstančiam mūsų jaunimui, ji veiksminga ir vyresniųjų tautiniam atsparumui išlaikyti" -- pabrėžė Vladas Plečkaitis.

Kiti rūpesčiai, pastebėjo V. Plečkaitis, tai turimo namo išlaikymas. O tas rūpestis ver-tas ir mūsų visų dėmesio. V. Flečkaičio duomenimis, metinis namo išlaikymo biudžetas -- skola ir nuošimčiai SLA, kuras, šviesa, vanduo ir priežiūra -- apie \$5000. Ta nemaža suma surenka ma iš turimų keturių butų ir namo salės bei kitių patalpų nuomų kitiems visuomeniniams bei kultūriniais sambūriams. Betgi, nuomos esančios nepastovios, pavyzdžiui, šiuo metu iš turimų keturių butų, esą išnuomoti tik du. Ir mūsų sambūriai, norintieji pasinaudoti Ansamblio pastoge, visada gauduligai prašą mažinti nuomą, betgi visi pamiršta, jog namas išsilaikąs iš nuomų. Kitokių pajamų Ansamblis neturi, nes koncertinės pajamos, vietinės ir kitur, padengia tik koncertų ruošų bei kelionių išlaidas.

"I Č.A. kasdienius ir neatidėliotinus rūpesčius išsirykioja ir mūsų namo išorinis bei vidinis atnaujinimas. Namų remontas jau būtinas, betgi jo įvykdymas apytikriu apskaičiavimu kainuos apie \$2000, neskaitytų savųjų talkos. Remontą numatome įvykdyti sekančių metų pavasarį, bet iki to meto turime gerokai pagalvoti, kaip ir iš kur sutelsime tokią pinigų sumą?

Čiurlioniečiai labai pagedauti, kad ir kiti Clevelande veikiantys mūsų visuomeninės ar kitokios paskirties sambūriai, ypač tie, kurie naudoja mūsų namo pastogę, savo lėšomis prisidėtų prie bendro mūsų visų lietuviško židinio, Čiurlionio Ansamblio namo "atjauninimo" ir jo tolimesnio išlaikymo. Gražų pavyzdį pirmieji parodė SLA Seimui ruošti komiteto darbuotojai, iš kuklaus pel-

(Nukelta į 4 psl.)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PICIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- Asbach Uralt — Import. Germ. brendy 5th — \$5.49
- Imported Canad. whiskey 5th — \$3.98
- Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
- Banana Liqueur 5th — \$3.98

- May Wine — Imported 5th — \$0.98
- Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
- Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

'BRANDOS ATESTATAS' PHILADELPHIJOJE

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris, vadovaujamas rež. Aleksandro Gustaitienės, rugsėjo 24 d. Philadelphiaje suvaidino L. Fodoro trijų veiksmų pjesę Brandos atestatą. Veikalas giliai psichologinis ir gyvenimiškas, nagrinėjantis pedagogų konfliktą su jauna mokytoja ir kylančius jų tarpe samprotavimus dėl popierių dėžėje atrasto meilės laiškelio.

Brandos atestas neturi aiškiai išskirtino veikėjo tipo ar didvyrio, o visi veikėjai savaip originalūs ir įdomūs savo veiksmuose, samprotavimuose ir sprendimuose beteisiant nusikaltusią mokinę. Veikalas pastatyme figūruoja dvylika aktorių. Kaip paprastai po spektaklio, atsiranda išpūdžių išliejimas dėl veikalo turinio prasmingumo, o taip pat vaidintojų apkalbėjimas dėl jų sugebėjimų pavaizduoti tokį ar anokį tipą.

Mergaičių gimnazijos direktorius (F. Žičkus) atliko nelengvą rolę ir jam tas sekėsi, gali šikiant stoką balsingumo.

Zita Zarankaitė laisvai jautėsi scenoje ir judesiuose. Turi aiškią tarseną ir mokėjo įtikinamai pavaizduoti direktoriui meilę, sujaudintą širdį. Ji ir kitose savo replikose buvo nuoširdi ir humaniška.

Čiurlioniečiai...

(Atkelta iš 3 psl.)

no paskyrę \$50.00. Kaip būtų gražu, kad ir kiti sambūriai, kurių taip gausu Clevelande, panašiai pasielgtų" -- baigė pokalbį Vladas Flečkaitis.

Kai vėlyvą vakarą pasukau namų link, pagalvojau, kaip būtų gražu, kilnu ir lietuviška, jeigu visi prisidėtųme savų pinigų prie Čiurlionio Ansamblio rūpesčių sumažinimo? Šiuo atveju -- prie jų namo atjauninimo. Juk tai mūsų lietuviškos dainos ir muzikos židinys, guodžias mūsų ir kitų širdis. Taigi, ir to židinio išlikymas -- taip pat mūsų garbės pareiga.

Filosofijos mokytojas (J. Jašinskas) buvo itin geras. Net vaidinimams tu jam žiūrovai nesigailėjo paplojimų už sceninę "teisybę".

Gamtos mokytojas (A. Januška) buvopilnas rimties ir tykumo, netoško dėmesio iš kitų, net pelėdą nešiodamas. Tai mokslininko tipas, išgildinuso į gamtos reiškinių paslaptis iki užsimiršimo. Matematikos mokytojas (J. Valiukonis) atliko pasigėrėtinai savo rolę, juo labiau, kad vien jo išvaizda stipriai imponavo. Iš jo dvelkė šaltumas, realybė, griežtai nepasiduodas sentimentams kitokiu pasidaryti.

Marija Gineitienė (Sallai mokytojos rolę) buvo įdomi. Joje glūdėjo visos senos panos ydos, kaprizai, apkalbinėjimai

pavydas; seka kas ką kalba, daro, kas į ką šiūkšles meta. Ji, galima sakyti, buvo viena iš stipresnių veikalo varpsčių, kuri vertė žiūrovus idėmiai vaidinimą sekti. Ir veikalo gale, savo dvasios lūžy, pasikeisdama į meilę besidžiaugiančią moterį vaidino įtikinamai. Gimnastikos mokytoja (G. Karosaitė) visais punktais atitiko savo profesinei paskirčiai ir grakštumu, lankstumu bei jaunystės žydėjimu.

Rita Ausiejūtė (Horvat mokinė) gerai išijautė į savo vaidmenį ir neviename momente žiūrovus jaudino iki ašarų nuširdžiai atsakinėdama į mokytojų taryboj užduodamus klausimus dėl rasto meilės laiškučio. Birutė Vaičjurgytė ir Aldona Gineitytė (mokinės)

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris, vadovaujamas A. Gustaitienės, rugsėjo 24 d. Philadelphiaje suvaidino "Brandos atestatą". Aktoriai po vaidinimo buvo apdovanoti gėlėmis. Nuotraukoje: V. Gruzdis, ALT S-gos Philadelphiajos skyriaus pirmininkas, taria padėkos žodį. K. Čikoto nuotrauka

savo trumpus vaidmenis atliko tinkamai.

Mokyklos sargas (Mickūnas) atitiko savo pareigoms ir pačia pavyza, tik gal perdažnai raktus tarp piršų suko. Romas Šležas (mokinės Horvat sužadėtuoinis)

Trumpame savo vaidmeny tinkamai reprezentavo jauniki, besiruošianti šeimyniniam gyvenimui. Ir taip visas dramos sambūris, vadovaujamas režis. akt. A. Gustaitienės, puikiai pasirodė su vaidyba ir lietuviškuoju žodžiu, palikdamas Philadelphiajos lietuviškajai visuomenei malonius prisiminimus.

Po spektaklio rež. A. Gustaitienė ir vaidintojai buvo apdovanoti gėlėmis triukšmingiems ovacijų garsams sklindant, o vakaro rengėjų -- ALTS-gos Philadelphiajos skyriaus vardu inž. V. Gruzdis tarė šiltą padėkos žodį tiek sambūrio nariams ir ji atlydėjusiems talkininkams (poetams A. Gustaičiui ir St. Santvarui), kaip ir režisieriui, taip ir į spektaklį atsilankiusiai lietuviškajai visuomenei. Vėliau sekė vakaro linksmoji dalis.

Svetingoje Buinių rezidencijoje įvyko aktorių priėmimas, kurių tarpe dalyvavo keleta visuomenininkų bei kvietinių menininkų gerbėjų. Kitos dienos rytą teatralai būriavosi prie autobuso kelionei į namus, kuriuos

palydėti vėl susibėgo jų globėjai ir artimi bičiuliai, apiberdami gražiais linkėjimais, kartu prašydami nepamiršti philadelphiečių statant Vaičiūno veiklą -- Nuo dėmingą angelą.

Rež. Aleksandrai Gustaitienei priklauso didi pagarba ir kartu gili padėka už teatrinę darbą. Ji turi stebėtiną įžvalgumą pasirenkant aktorius ir per kietą ir kantrų darbą išgauti iš jų vaidmeniui norimą charakterį, veikėjo tipą. Ir nė kiek nenuostabu, kad jos režisuojami vaidinimai daugiau prilygsta prie profesinio, negu mėgėjinio lygio. Ir šį kartą ji išėjo su Brandos atestatu daugiau negu pasigėrėtinai. Ji jau nuo 1932 metų bedirbdama Lietuvos Valstybiniame teat-

re gerai įsisavino teatrinio meno kultūrą ir iki šios dienos ją gyvena, perduodama teatro meno mėgėjams.

Aleksandrai Gustaitienei ir visam dramos sambūriui linkėtina ir toliau nepristigti ryžto ir energijos besidarbuojant lietuvių teatro dirvonuose.

Juozas Bubelis

M A L E

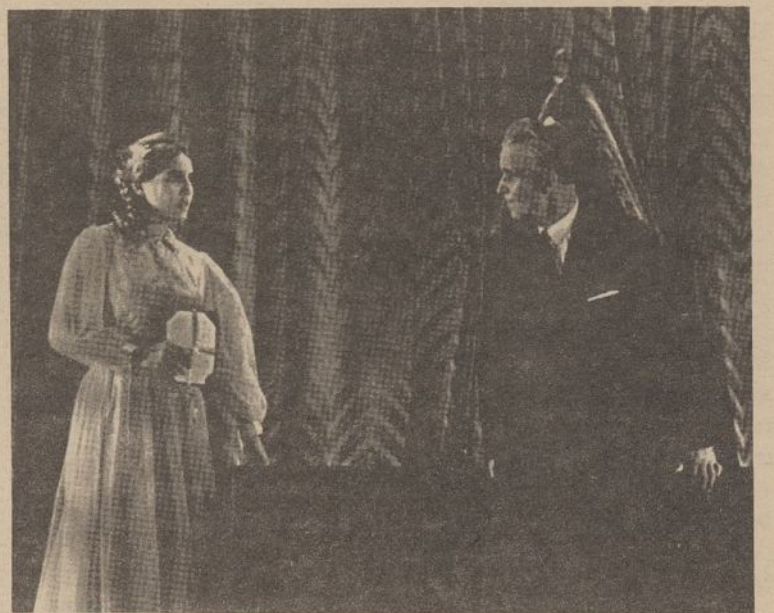
TOOL & DIE MAKERS

Mechanical Inspector

MACHINISTS

Euffers & Polishers (Metal)

APPLY in person CHELSEA CLOCK CO., 284 Everett Ave., Chelsea, Mass. An equal opportunity employer. 1107, 1093

Scena iš "Brandos atestato". Vaidina Rita Ausiejūtė ir Povilas Žičkus. K. Čikoto nuotrauka

Vyt. Alantas

VISKAS GALĖJO IR KITAIP SUSIKLOSTYTI...

(Premijuota novelė)

(15)

Taipogi jis parodė man kairiojo šono ir kojos rentgeno nuotrauką ir paaiškino, kad po dienos kitos jis man leisias važiuoti namo. Vaikščioti aš dar kaip reikiant negalėsiu, bet jis nė kiek neabejojo, kad po savaitės kitos aš galėsiu žaisti futbolą. Gipsą jis nuimsias rytoj... Džiaugsmas mano buvo toks, kaip tas žvangantis pavaros rymas...

Tačiau kai atėjo Aušra, aš dėjaus labai nusiminęs, nors vaidinau nenorįs jai to parodyti.

— Kas tau? — klausė ji susirūpinusi.

— Nieko, aš jaučiuos ko puikiausiai. Sėskis čia, — patapšnoju ranka lovą prie savęs. — Klausyk, Aušra, tu mane labai myli?

— Tu žinai...

— Taip, aš žinau: tu man milijonus kartų sakei, kad tu mane mylinti neišpasakytai, kad be manęs negalinti gyventi, kad tu būianti mano amžinai, tiesa?

— Žinoma, tiesa, kvailuti.

— Tu manęs niekad nepaliksi?

— Niekad, tu žinai, kam klausai?

— Jei mane ištiktų didelė nelaimė? — Kokia nelaimė? Apie kokią nelaimę tu kalbi? — Sakysime, jei aš nustočiau akies, rankos, kojos? — Aš visada tave mylėčiau, visada... — Tu žinai, koks aš laimingas, — aš beveik suvaidinėjau nusigręždamas į sieną.

— Bet kas tau? — ji paklausė. — Tu sakai laimingas, o beveik verki?

— Nieko... Šiandien man daktaras pasakė, kad mano koja nesugysianti: aš būsiu raišas arba...

— Arba kas? — paklausė ji pablykšdama.

— Arba ją reikės amputuoti...

Aš vogėiom žiūrėjau, kokį išpūdį jai padarė mano žodžiai. Ji sėdėjo rankas padėjusi ant kelių lyg sustingusi. Man staiga jos neišpasakytai pagailo, aš norėjau pagriebs imti bučiuoti jai rankas ir pasakyti teisybę, bet tuo tarpu ji atsistojo ir, priėjusi prie lango, ilgai pro jį žiūrėjo. Paskum ji atsėduso ir atsigręžusi paklausė:

— Ar tikrai reikės tau tą koją...

— Daktaras tikrai nepasakė, bet iš jo tono aš supratau, kad vilties daug nėra...

Tuomet ji sukruto ir ėmė rengtis išeiti.

— Dovanok, turiu dar daug ką susitvarkyti. Ryt vėl ateisiu ir ilgiau pabūsiu, — ji ištiesė ranką.

Aš paėmiau jos ranką, norėjau ją truktelti prie savęs ir išreikti visą teisybę, bet, žvilgtelėjęs jai į veidą, kažkodėl susilaikiau: ji vengė mano akių, buvo išsiblaškiusi ir, rodėsi, jos mintys buvo kažkur kitur. Prie durų ji dar atsigręžė, murmtelėjo: Iki! — ir mostelėjusi ranka dingo.

Likęs vienas jaučiuos labai nelaimingas. Ką aš pa-

dariau? Norėjau ją pagąsdinti juokais, o išėjo kas? Jaučiu kažką negerą. O jei man iš tikrųjų reikėtų amputuoti koją, koks būtų Aušros likimas? Ką ji darytų su manimi? Reikia bėgti, o čia vyras invalidas ir dar be pinigų! Reikia ko greičiausiai baigti tą nesąmonę. Gailiuos, kad pradėjau. Aušra tikrai gali supykti ir ne tik supykti, bet ir įsižeisti, kad aš ja nepasitikiu, kad iš jos gražiausių jausmų aš darau kažkokius bandymus. Rytoj atsiprašysiu ir pasakysiu jai gerą naujieną.

Kitą dieną Aušra atėjo labai pavėlavusi. Aš norėjau pradėti kalbą, bet, į ją pažiūrėjęs, vėl kažkodėl susilaukiau. Ji manęs nepabučiavo, vengė mano žvilgsnio ir tik tarstelėjusi "labas", tuojau ėmė atrišinėti kažkokį didelį, į popierių suvyniotą jos atneštą daiktą. Pagaliau ji išvyniojo ir pastatė prie kojūgalio: tai buvo didelis ramentas.

— Aš maniau, kad tau bus geras, — ji kalbėjo pasukubomis, lyg norėdama užpildyti kažkokią tuščią vietą. Visą miestą išlaksčiau, kol suradau. Nešokinėsi gi ant vienos... Sako bolševikai jau tik 100 kilometrų nuo Vilniaus. Visi bėga... Susisiekimio priemonių visai nebegalima gauti. Mieste kai kuriose gatvėse vokiečiai kasa apkalas. Visas miestas kaip pakvaišęs. Aš buvau nuėjusi į tavo butą, sudėjau tavo daiktus, bet kas iš to?... Net jei tai ir nereikėtų kojos nuplauti, tu vistiek negalėtum leisti į ilgą ir vargingą kelionę... Žodžiu, aš žiūrėsiu kas dar galima padaryti. Viso! Užėisiu pas tave rytoj, — ji ištiesė ranką, aš ją tvirtai suspaudžiau ir truktelėjau prie savęs, bet ji nebeprisilenkė prie manęs, kaip visada. Ji ištraukė savo ranką ir beveik bėgte išbėgo iš mano "palatos".

(Bus daugiau)

Piniginė ir amžius -- dvi mano paslaptys

(Antano Diržio sukakčiai skirtos kalbos mintys)

Jau kuris laikas mūsų visuomenės kritikai ir satyrikai visai rimtai šaiposi iš jubiliejų ir su kakčių, pasijuokia iš tų, kurie tas sukaktis mini ir rengia. Nežinau, ką dauguma tautiečių apie tas pašaipas galvoja, bet man regis, kad jos liudija mūsų satyrikų ir visuomenės kritikų tematikos badą. Atseit, kai gyvenimas toks pilkas, kai tiek maža jame įvykių ir nuotykių, tai pasijuokim -- iš sukakčių ir sukaktuvinkų!

Juoktis galima iš visko ir dėl visko. Kas moka ir turi talentą -- elegantiškai pajukia rimtus ir didelius dalykus. Tačiau kultūros istorikai teigia, kad ir papročiai yra esminė dalis tautinės kultūros, vadinasi, rimtas dalykas. Jei mūsų pašaipininkai nori "gyvenimą reformuoti" ir iš jo išgauti sukaktis ir sukaktuvinkus, tai jie kerta papročių šaką, kur be kitko, šakojasi asmeninė, šeimyninė ir visuomeninė sukaktis. Jei tą šaką nukirsime, vargu mūsų gyvenimas pasidarys nuotykingesnis ir spalvingesnis.

Gana dažnai šiame gyvenime mes nesam glosdami už rodomą entuziazmą vienam ar kitam būties reiškinui, nesam giriami už savo tikėjimą bei pasitikėjimą žmogum, jo visuomeniškumą, jo kūrybinę pastangą. To gomurinio kartumo apstu ir mūsų lietuvių, tarpe -- kartais mes esam grubiai netolerantingi tam, ką ne aš padariau, o padarė tas ar kitas ne mano srovėj, ne mano išitikinimų gretos, ne pagal mano valią ir nuomonę. Tačiau aš visada tikėjau žmogų, kaip vienkartinę ir nepakartojamą vertybę, kurioj

ST. SANTVARAS

slypi ne tik blogio, bet ir gėrio pradai. Ir kiek už tai sulaukia pagyrimų ir komplimentų? Deja, gana dažnu atveju tuos "terminus" tektų rikiuoti į raudoną, širdies krauju aplietą, kabučių grandinę...

Antrojon jaunystėn išengęs mūsų brangus sukaktuvininkas Antanas Diržys taip pat tiki žmogų ir jo vienokias ar kitokias veiklos bei kūrybos pastangas. Tą jo tikėjimą įrodo net ir šiom dienom Dirvoj paskelbtas jo straipsnis Ideologija, pasaulėžiūra ir pažiūra, kuriame, be kitų minčių, jis taria: "...ideologija ir pasaulėžiūra, kaip visuomeniniai judėjimai, siekia sąmoningo ir kilnaus žmoniškumo santykių žmogaus su žmogum". Ideologinės neapykantos amžiuje artai nėra tauraus humanisto žodžiai?

Aplamai, kai Ant. Diržys savo asmeninę nuomonę taria tuo ar kitu klausimu -- jis tą daro atsargiai, kultūringai, bandydamas įrodyti, o ne suniekti ir apšmeižti dialogo dalyvį. Ar tokia kalba yra mokyklos padarinys? Ne, veikiau tai yra žmogaus būdas, tai didi dovana. Kiek sykių aš skaičiau jo raštą, kiek sykių aš klausiau jo kalbos, kartais ir su įkarščiu sakomos -- aš visada jčiau pagarbą žmogui, jo nuomonei ir ištikinimui, pastebėjau galvojančio vyro ir oratoriaus talentą. Bet ar tiesumas, savos pažiūros skelbimas ir jos gyvenimas yra palaima nešantys žmogaus būdo bruožai -- aš nesimu šia proga spręsti. Ši valanda gal yra tinkama tik prasiurti, jog ir Ant. Diržiui

už savo tikėjimą, už tvirtą principingumą, už "atskirą nuomonę" ne visuomet buvo skirti gėlių žiedai.

Baigęs gimnaziją, 1926 m. rudenį Ant. Diržys įstojo į Lietuvos universitetą, Teologijos filosofijos fakulteto filosofijos skyrių, kur jo mokytojas buvo ir prof. St. Šalkauskis. 1927 m. jis jau buvo Korp! Neo-Lithuania narys, visa jauna energija metėsi į studentų visuomeninę veiklą, paskaitas lankė netik savo fakultete, bet nuėdavo jų paklausti į Humanitarinių mokslų fak., Teisų ir kartais net Medicinos fak., kol, paties sukaktuvininko prasitarimu, jis mokslu apsirijo.

1930-31 m. Ant. Diržys jau buvo Korp! Neo-Lithuania pirmininkas. Tą naštą nešdamas jis daug rūpesčio ir triušo idėjo, kad būtų leidžiamas Korporacijos periodinis leidinys. Kaip žinom, toks ir pasirodė -- jo vardas buvo Studentų Balsas. 1930 Vytauto D. metais Ant. Diržys perėjo iš Teologijos filosofijos fak. Teisų fakultetą, kurį baigė 1934 m. birželio 13 d., gaudamas diplomuoto teisininko laipsnį. Jo diplominis darbas Paveldėjimo teisė buvo įvertintas gerai, tai, berods turėtų reikšti, kad universiteto teikiama šviesa jis pasistengė pasinaudoti visa vyriška rimtim.

1934-35 m. Ant. Diržys buvo teismo kandidatas prie Vyr. Lietuvos Tribunolo, o 1935-38 m. Suvalkų Kalvarijos Apylinkės teisėjas. Tas pareigas eidamas, jis neatsisakė visuomeninio veikimo ir nepadėjo į šalių plunksnos -- bendradarbiavo nepr. Lietuvos periodinėje spaudoje, pasakydamas teisės mokslų ir visuomenės klausimais.

1938 m. rudenį 32 metų vyras buvo paskirtas Teisingumo m-jos departamento direktorium. Čia Ant. Diržiui teko dalia daug rūpintis kalėjimų gyvenimu. Nors ir nusikaltęs, nors ir atskirtas nuo visuomenės, bet ir už kalėjimo sunkių jų vartų gyvena žmogus. Ant. Diržys nebūtų humanistas, jeigu įstos mintis nesuprastų. Todėl jis tuoj kibo į darbą, paruošė naują namų suimtųjų tiesiems įstatymą, išrūpino lėšų carinės Rusijos palikimui Kaune, Mickevičiaus g-vėj, nugriauti ir Klebonišio laukuose pastatyti modernią ir higienišką suimtųjų buveinę. Atsimenu, tas jauno direktoriaus užsimojimas buvo itin palankiai vertinamas Kaune. Tačiau bolševikinė rusų okupacija, kaip daugelį kitų mūsų planų, sugriovė ir šį Ant. Diržio darbą. Į tą patį seną ir rūstų kalėjimą, kurį jis norėjo nugriauti, rusai jį patį pasodino ir išlaikė jame aštuonis

Sukaktuvininkas Antanas Diržys su žmona Genovaitė prie jam padovanoto dail. J. Bagdono paveikslo, L. Tamošaičio nuotrauka

mėnesius. Ant. Diržys laimė, kad jis nespėjo patekti į tremiamųjų ir šaudomųjų gretas (prisiminkim Červenės sušaudytų lietuvių odisėją), sulaukė vokiečių -- rusų karo pradžios ir to sąmyrio, jis mokslu apsirijo.

1944 m. vėl atsilenkiant juodajam debesui iš Rytų Ant. Diržys jau gyveno Vokietijoje. 1946-48 m. jis buvo rinktas tautinių korporacijų tarybos pirmininkas, daug energijos eikvojęs tų korporacijų atkūrimui ir sovietizacijai. 1948-59 m. jis gyveno Venecueloje, kur 8 metus buvo Bendruomenės vyr. valdybų sekretorius, Tėvų žemės nuotatinis bendradarbis, to laikraščio Bendruomenės sk. redaktorius, pats suredagavęs vieną numerį Venecuelos Lietuvio. Ant. Diržio nuopelnas, kad ano krašto lietuviai susijungė ir sudėjo 1500 dolerių premiją, kuri už tų metų geriausią veiklą buvo įteikta rašytojui Fulgiui Andriūšiui; atsime nam -- pati stambiausia Venecuelos lietuvių lit. premija.

1959 m. rudenį p. Genė ir Antanas Diržiai, iš Vokietijos padarę lanką Venecuelon, atkilo į JAV ir apsigyveno New Yorke. Šiuo metu Ant. Diržys priklauso ALT S-gai, Korp! Neo-Lithuania, Liet. teisininkų d-jai, Liet. Bendruomenei, Balfui, SLA, Vilčiai, Lietuvių Fondui, Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjungai.

Gera žinom, Ant. Diržys aktyviai dalyvavo 1965 m. lapkričio 13 d. manifestacijos organizavime, buvo to žygio iždininkas, parašė vieną kitą straipsnį manifestacijos reikalu.

Iš tikro, Ant. Diržys yra ir spaudos žmogus. Nepr. Lietuvoj jis bendradarbiavo Studentų Balse, Akademike, Vaire, Jaunojoj Kartoj, Lietuvos Aide ir Teisėj, Vokietijoje gyvendamas -- Minty ir Mūsų Krašte, Venecueloje, kaip minėta, Tėvų Žemėj ir Venecuelos Lietuvy, o JAV -- Dirvoj, Kary, Tėvynėj. Nepr. Lietuvoj 1939-40 m. jis buvo Kauno radiofono Teisės patarėjo bendradarbis.

Pradžioj, dar mažai jį tepažindamas, kaž kurį pažįstamą klausiau: kas toks yra tas filosofuojantis teisininkas? Ir tik visai neseniai sulaukiau atsakymo į tą klausimą --

jis gi keturis metus studijavo filosofiją ir, turbūt, rengėsi būti mastytojas. Prigimties ir mokytojų pasėta sėkla ir iki šių dienų tebėra gyva jo sieloj. Neseniai išleisto "žaliojo knygoj", Korp! Neo-Lithuania leidiny, Ant. Diržys paskelbė studijinio ir filosofinio pobūdžio rašinį, nagrinėjantį savosios korporacijos ideologiją, bandantį jai statyti kertinius akmenis. Kai kas gali su reiškiama mintim ginčytis, kitas gali apie tuos pačius dalykus kitokias mintis reikšti, o tačiau savo polėkui ir visuma šis Ant. Diržio darbas yra svarus įnašas į to pobūdžio mūsų literatūrą. Tame rašiny kalbėdamas apie asmenį pv., jis taip sako: "Mums yra pasakyta, kad "Dievo karalystė yra jumyse". Argi tai nėra sprendimas kad mes esame sau valdovai, turį laisvą valią ir laisvą pasirinkimą? Tikrai, žmogui yra duota didžiulė privilegija pasirinkti: ar jis eina pradų keliu, ar suka į sąlygų kelią, ar jis renka gėrį ir šviesą, ar puola į blogio ir tamsos "viešpatiją". Ir jis tiki, kad "Tauta ir tautiškumas yra visuotinė apraiška pasaulyje, ji nėra universalumo priešingybė, ji yra gyvybingas ir puošnus žmonijos fragmentas, žemės rutulio vienoj ar kitaj vietoj atsirandęs natūraliai ir, tikriausia, su Absoliuto valia". Aišku, Ant. Diržys ne tik trokšta, kad tomis mintimis remtųsi jo bendraminčiai, bet iš jų ir vėl išskyla tų minčių autoriaus taurus žmoniškumas.

Tačiau Ant. Diržys yra ne vien "filosofuojantis teisininkas", bet ir lyrikas. Gera prisimenu jo nekrologinio pobūdžio straipsnį, prieš kokius metus paskelbtą Dirvoje, kuriame savo lyrines nuotaikas jis perspynė Vaižganto padavimu apie Alaušo varpą. Jei iki šiol tas jo darbas tebetūno mano atmintį, tai, be abejonės, jis buvo vienas tų, kurie nepranyksta rytojaus dieną.

Lyrinio pobūdžio yra ir garbės narių biografijos, paskelbtos Korp! Neo-Lithuania leidiny. Turint galvoj, kad jos yra skirtos jaunimui skaityti, ta emocija, kuri jose liejasi, yra ypač taikli šiam tikslui.

Mano bičiulis Ant. Gustaitis kartais prasi-

taria, kad jis gimė direktoriu, nes taip buvo įrašyta jo lietuviško paso užsiėmimo grafoje -- direktorius! Man regis, Ant. Diržio pase turėtų būti įrašyta pirmininkas, nes dar visai neseniai, tik prieš 35 metus, jis buvo Korp! Neo-Lithuania pirmininkas Kaune. Kiek sykių po to jis buvo vienos ar kitos organizacijos pirmininkas, man, kaip nestipriam matematikos praktikui, net sunku būtų suskaičiuoti. Faktas, kad sukaktuvininkas šiuo metu yra Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-gos pirmininkas ir Liet. teisininkų d-jos New Yorko sk. pirmininkas, o, kaip visi žinom, neseniai New Yorke tuo pačiu metu jis sėdėjo net trijų organizacijų pirmininko kėdėj.

Lengva į šį žmogaus pareigingumą pažvelgti su šypsena. Tačiau gal dera paaiškinti, kad kiekvienas tos ar kitos organizacijos pirmininkas, jeigu jis rimtai įsavo pareigą žiūri ir nori, kad jo vadovaujama organizacija būtų gyva, veikli ir ne paskutinė veiksmingųjų tarpe, privalo daug valandų jos reikalams skirti, turi gerokai palakstyti ir padirbėti, nemaža energijos išieškoti ir savo nervų apgaudinti, net asmenišką pinigą išieškoti, gana dažnu atveju su žymiu nepriekliu poilsio valandų keltis ir eiti tos duonos kasdieninės užsidirbti. Tokiose "spalvingose" emigracijos sąlygose šiuo metu dirba dauguma liet. organizacijų pirmininkų, gal todėl vis sunkiau ir sunkiau darosi tų visuomenės ir pareigos žmonių surasti.

Iš visai arti Antaną Diržį pažinau to gero pusmečio laiku, kai drauge su juo buvau įsijungęs į Korp! Neo-Lithuania leidinio ruošą ir spausdinimą. Ne kartą savom akim regėjau, kad Antanas gali dirbti iki nubalimo ir beveik uždusimo. Ir puikiai žinau, kad niekas geriau už Antaną Diržį nežino, jog leidinys galėjo būti dar solidnesnis savo turiniu ir dar dailėsnis savo iliustracijom, jei Korp! padaliniai ir atskiri korporantai būtų akliau pažvelgę į redaktinės komisijos pirmininko laiškus ir jo prašymus.

Korp! leidinys ir dabartiniame savo pavidale yra gilus pėdsakas Korp!

(Nukelta į 6 psl.)

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Traditioninį uždarymą vieno dienos.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAR ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: VILGINIA 7-7747 John J. Kazanowski, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Filatelijos kampelis

(11)

Antanas Bernotas

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus:

1. Rugsėjo 24 d. -- 5 c. Johnny Appleseed pagerbti. Piešinys -- Johnny Appleseed, nešinas kastuvu ir terbele, anapus jo -- obuolys.

John Chapman, praminas Johnny Appleseed, gimė 1774 m. Leominster, Mass., mirė Fort Wayne Ind., 1845 m. Priklausė protestantų sektai "swedenborgians" ir platino tą tikybą, bet pagarsėjo kuo kitu. Šis keistuolis jaunystėje susapnavo sapną, kuriame matė pasaulį, pripildytą žydinčiomis obelėmis, nuo ta-

da jis įsikalė galvon idėją, kad esąs pašauktas paversti Ameriką vaismedžių sodu. Kaip pasakojama, apie 1800 m. jis iškeliavo į Ohio upės slėnį, eidamas pėsčias, daugiausia basas, net ir žiemos metu, kartais kepurės vietoj užsidėjęs skardinį katiliuką, nešinas obelių sėklų terbele arba daigų pluoštu, keliavo iš vieno krašto galo į kitą, visur sodindamas obelaites pas naujakurius arba pakelėse, po kelių metų grįždamas pažūrėti, kaip jo daigai auga. Jei kas mokėjo -- gerai, jei ne -- sodino velni. Netgi su indėnais sugyveno gražiuoju. Jis laikomas amerikinės civilizacijos įvakarus vėžimosi simboliu, apie jį sukurta dainų ir pasakojimų, o poetas Vachel Lindsay 1923 m. parašė poemą "In praise of Johnny Appleseed".

2. Spalio 5 d. -- Beautification of America 5 c. Piešinys -- žydinčios vyšnios Washington.

FILIPINAI išleido du p. ženklus tema "Manilos pažanga nuo jos įkū-

rimo". Ženkla labai margi.

Manila, Filipinų sostinė, yra Luzono salos rytiniame Manilos įlankos krante, prie Pasigo ir Intramuros upių, susideda iš Quezon City, kuris yra oficialioji sostinė, senamiesčio, Bindono naujamiesčio ir uosto, kartu turi virš 1.776.370 gyventojų. Manilą įkūrė ispanų karys Lopez de Legazpi 1571 m. Senamiesty katedra, daugelis kitų bažnyčių ir vienuolynų, arkivyskupo rezidencija. Naujamiestis modernus amerikiečių tipo miestas. Yra keli universitetai: Šv. Tomo, įkurtas dominikonų 1611 m., valstybinis, įkurtas 1908 m., Manilos ir amerikiečių jėzuitų, kelios kitos mokslo įstaigos, bibliotekos, muziejai, botanikos ir zoologijos sodai. Gana smarkiai išplėsta pramonė, tarp kitko išvežamos virvės, suktos iš vadinamųjų Manilos kanapių (bananų lapų plaušų). 1762-64 m. miestas buvo okupuotas britų, o 1898 m. kartu su visu salynu -- amerikiečių. Ameri-

kiečių valdžioj jis išbuvo iki II Pas. karo pabaigos, kada Filipinams buvo suteikta nepriklausomybė. Nuo 1942 iki 1945 m. buvo užimtas japonų ir gerokai nukentėjo.

GAMBIA išleido 4 p. ženklų seriją to paties piešinio jos sostinės Bathurst 150 metų įkūrimo sukakčiai paminėti. Pašto ženkluose parodyti senovinis ir dabartinis Bathursto vaizdai, viduryje -- miesto herbas, įmuštas sidabrine spalva.

Gambia, buvusi anglų kolonija, nuo 1965 m. vasario 18 d. nepriklausoma valstybė commonwealth šeimoje, yra vakarinėje Afrikoje prie Atlanto ir išikiša toli į krašto gilumą abipus Gambia upės, sudarydama 4010 kv. mylių plotą. Gyventojai -- beveik vieni juodukai. Krašto sostinė Bathurst buvo įkurta Gambia upės žio-

tyse esančioje Sv. Marijos (anksčiau Banjul) saloje 1816 m. balandžio 23 d. britų kolonistų, įsigijus salą iš negrų karaliuko Kombo. Miestas buvo pavadintas tuometinio britų kolonijų sekretoriaus Bathurst vardu. Jame gyvena apie 15.000 gyventojų. Įsidėmėtina, kad 1660 m. Kuršo kunigaikštis Jokūbas (Anglijos karaliaus James I krikšto sūnus) įsigijo iš vieno negrų karaliuko Gambia upėje esančią salą, 17 mylių aukštytyn nuo žiočių, kurią pavadino James sala, ir ten pastatė fortą, išlikusį iki 1779 m., kada prancūzai karo metu jį paėmė ir sunaikino. 1933 m. gegužės 20 d. du latvių lakūnai buvo išsiruošę aplankyti kadaise buvusią nuosavybę ir skristi į Bathurstą, bet lėktuvas nukrito Vokietijoje prie Neustettino ir abu lakūnai žuvo (žiūrėk Latvijos p. ženklus, Scott Nr. C9-13).

PRANCŪZIJA išleido 60 centimų p. ženklą Hastings mūšio 900 metų sukakčiai paminėti. Piešinys parodyta Hastings pilis, išsilaipinantis normanų laivynas ir riteris.

Hastings šiuo metu yra gražus pietinės Anglijos kurortas, apie 62 mylios į pietryčius nuo Londono, Sussex grafijoje prie Kanalo, ir turi apie 64.800 gyventojų. Labai smarkiai nukentėjo II Pas. karo metu nuo vokiečių aviacijos. 1066 m. čia įvyko didelis mūšis tarp išsilaipinusių normanų, atvykusių iš šiaurinės

Prancūzijos, vadovaujamų Normandijos kunigaikščio Wilhelmo I, ir anglų, vadovaujamų Haroldo II. Ginčas tarp kunigaikščių kilė dėl sosto, kurį įpėdinystės teisėmis po karaliaus Edwardo Išpažintojo mirties norėjo gauti Wilhelmas, bet užėmė Haroldas. Normanai išsikėlė rugsėjo 28 d., o pats mūšis įvyko prie Senlaskalvos spalio 14 d. Sumaniai vadovaudamas savo jėgomis, Wilhelmas visiškai sumušo anglos. Po to sekė visos Anglijos okupavimas.

A. Diržys...

(Atkelta iš 5 psl.)

Neo-Lithuania gyvenime. Kad tas pėdsakas gyvenimo dirvon įminimas -- lengvai apčiuopiami nuopelnai priklauso Antanui Diržiui. Nūdien džiugu, kad Korp! Vyr. Valdyba Ant. Diržį, to leidinio vyr. redaktorių apdovanojo Korp! žiedu. Tai, be abejonės, yra jos pats gražiausias sveikinimas ir padėka kol. Antanui.

Aš dar kartą prisimeinu tą staigmeną, kurią man padarė šių iškilių rengėjai. Ar tai būtų pirmoji pavasario kregždė, ar tai yra susipratimo ir atbudimo ženklas. Būkim atviri, nebijokim nuogom akim pažvelgti į įvykius, kurie nėra mūsų tikslas ir siekiai. Tautinės minties žmonės yra pasiryžę nešti į gyvenimą karaliaus Mindaugo šūkį: Vienybė -- tautos galybė! Tačiau buvo ir tebėra ženklų, kad savo tarpe ne vienu atveju mes stokojam tos vienybės ir tarpusavio pakankumo, nemėgstam kiek kitaip galvojančio ir kitaip į dalyko esmę žvelgiančio. Tie ženklai, mano giliu įsitikinimu, yra savižudybės prieuoliai. Juk ir sukaktuvininkas Ant. Diržys yra aiškinęs, kad įvairume slypi grožis ir gyvenimo pilnis. Ši popietė man yra maloni atgaiva, nes mes atsigrižom į savo bendramintį ir bandom jį pagerbti už jo darbus, už jo pastangas būti sau žmogum. Tikrai nuoširdžiai dėkoju šių iškilių rengėjams, kad ir mane jie įsuko į savo pagirtinos veiklos ratą.

Nuoširdžiai gerbiama ir brangų kolegą Ant. Diržį, perplaukusį karo, kalėjimo kančių ir tremties marias, bendrose mūsų kovose tegu lydi gladiatoriška ištvermė ir Dangaus palaima. Galgi mūsų viltys ir siekimai nebus tik vėjo išblaškomi dūmai...

DIRVOJE

galite įsigyti

ką tik pasirodžiusią V. Šliogerio knygą
ANTANAS SMETONA
ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS
Kaina \$2.00
Išleido J. J. Bachunas

Gauta didesnė siunta Putnamo seselių išleistos knygos mūsų mažiesiems. Tai

ALGIS IR ALYTĖ,

spalvavimo knygtė su lietuviškais tekstais. Kaina tik 50 centų.

Be to, rekomenduojame įsigyti:

Ant. Gustaičio — IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS	\$3.00
LITERATŪROS METRAŠTIS	
ANTROJI PRADALGĖ	\$3.00
V. Alanto — TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ	\$4.50
Alg. Landsbergis — PENKI STULPAI	
TURGAUS AIKŠTĖJE — Drama	\$2.00
M. M. Gertler, M. D. — ŠIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75
SODYBŲ PIEVELĖS (Sodų priežiūra)	\$1.25

Turime pasirinkimui visą eilę mūsų rašytojų poezijos, novelių, romanų, prisiminimų ir kt. knygų.

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempuzienės — D. Lapinsko — Dainas	
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00	
St. Baro — Operų arijos	
Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00	
J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis	\$5.00
Birutė Valterienė — Dainos	\$5.00
Iz. Vasilūno — Lietuvių kamerinė muzika	\$6.00
Laužų Aidai — Stereo — \$5.00, Hi-Fi — \$4.00	
Aurelia (Sokių muzika) — Stereo	\$5.00

(galima groti kaip Hi-Fi)

Užsakant knygas ar plokšteles, rašykite čekį ar pašto perlaidą

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

4

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

1 1/2%

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.

1447 S. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650

HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

PHONE 656-6330

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR

1ST CLASS SKILLED
TURRET LATHE
OPERATORS

EXTERNAL GRINDERS
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerances. For dual shift. Steady work for qualified men. Overtime. Excellent fringe benefits.

Progressive division of large international corporation in very desirable small city.
APPLY OR SENT RESUME TO
DUNKLEY COMPANY
1910 LAKE STREET
KALAMAZOO, MICHIGAN
(107-114)

WE NEED EXPERIENCED
OPERATORS for
LATHE & MILLS
FORM GRINDING
DE Vlieg JIGMILL

AND
AN ESTIMATOR.
Steady work, fringe benefits.
HARRINGTON TOOL CO.
LUDINGTON, MICHIGAN
(107-114)

STATIONARY Engineer, Lic. Able to operate high pressure steam boiler. Mechanically inclined. Crown Products, 2121 Wheatseaf Lane, Philadelphia, Pa. PI 4-4452. (107-109)

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
TURRET LATHE OR
SCREW MACHINE
OPERATORS

MAXIMUM RATE \$4.06 PER HOUR. Experience on precision hydraulic or ordnance products preferred but not required. Must do own set-ups.

For further information, call or write or Apply in Person to:

CADILLAC GAGE COMPANY

25760 GROESBECK, HWY.
WARREN, MICH.
313 — 777-7100, Ext. 208, 212

An Equal Opportunity Employer
(105-107)

HOWMET CORPORATION AUSTENAL MICROCAST DIVISION

1110 E. Lincolnway,
La Porte, Ind.

HAS POSITIONS
AVAILABLE FOR:
MECHANICAL ENGRS.
METALLURGICAL ENGRS.
CERAMIC ENGINEERS
NONDESTRUCTIVE
TEST TECHNICIAN
TOOL DESIGNER
MAINTENANCE
REPAIRMEN
TOOL AND DIE MAKER
QUALITY CONTROL
LAYOUT INSPECTORS
LABORERS
STOCK HANDLERS
UTILITY WORKERS

Modern air-conditioned plant—excellent pay and working conditions—new equipment—finest fringe benefits, fully company paid.

An Equal Opportunity Employer
(106-109)

SUPERVISOR

Immediate opening on 2nd shift production line. Previous supervisory experience and mechanical knowledge of production machinery required. Paid holidays, vacation and incentive program. Apply in person or write to:

BLOCKSOM COMPANY

Personnel Manager
5th & Mich. Blvd.
Michigan City, Ind. 46360
An Equal Opportunity Employer
(103-107)

MECHANIC. Tow Motor, Experience reg. Must be able to work shift work. N. E. plant location. Crown Products, 2121 Wheatseaf La., Phila., Pa. PI 4-4452. (106-112)

FACTORY WORK

Due to Expansion

Manufacturer of Rubber Soles,
Heels and Sheets Have

OPENINGS AVAILABLE

Immediately On All Shifts
Many Jobs on Incentive
After Short Training Period
Good Fringe Benefits

APPLY IN PERSON

AVON SOLE COMPANY

AVON, MASSACHUSETTS

An Equal Opportunity Employer

(107-108)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* INŽ. R. KUDUKIO vadovaujamas komitetas spalio 4 d. posėdžiavo Lietuvių salėje, kur buvo aptarti Tautybių Sąjūdžio ruošiamo susirinkimo - pobūvio reikalai.

Atėjus eilei lietuviams ruošti tą susirinkimą, organizacinių ir ruošos darbų didžiąją našta maloniai prisiėmė Lietuvių Salės ir Klubų valdyba, vadovaujama J. Malskio.

Komitete, šalia pirm. inž. R. Kudukio, dalyvavo J. Stempužis, Br. Bernotas, Z. Dučmanas, Vl. Plečkaitis, Pr. Stempužis, J. Malskis, K. S. Karpius ir J. Čiuberkis.

Antradienį, spalio 11 d., 7:30 val. vak. Lietuvių salėje tikimasi gausaus lietuvių visuomenės dalyvavimo.

* TAUTYBIŲ FAJĖGUMAS ir įtaka Clevelando mieste -- tai aktuali ir įdomi tema, kurią iškels ir nagrinės County Auditor Ralph J. Perk Tautybių Sąjūdžio susirinkime ir pobūvyje.

Susirinkimas įvyks spalio mėn. 11 d. (antradienį) 7:30 val. vak. Lietuvių Salėje. Pusvalandis skirtas tautybių atstovų susipažinimui apatinėje salėje. 8 val. vk. programoje pasirodys Vysk. Valančiaus mokyklos tautinių šokių grupė, vadov. L. Sagio. Po to R.J. Perk paskaita ir kt. tautybes liečią klausimai.

Po programos -- vaizdas. Įėjimas nemokamai. Automobilius svečiai pasistato šv. Jurgio parapijos aikštėje.

PAVYKUSI IŠKYLA

Pereitą sekmadienį, spalio mėn. 2 dieną, gražioje Strawberry Lane -- Metropolitan parke, įvyko pirmutinė skautų rudens iškyla. Filėnų tunto tuntininkas V.A. Staškevičius pasveikino seses neringietes, brolius L.J.S. kapt. St. Dariaus laivo jūrų skautus ir visus tėvelius, kurie atvyko praleisti gražią rudens popietę kartu su Pilėnų tunto skautais. Praveista įvairūs žaidimai, kuriuose aktyviai dalyvavo visi iškylautojai. Ypatingai visi įsijungė į jėgų išbandymą prieš tėvelius, ir virvės traukimo varžybas laimėjo visų skautų ir skaučių bend-

JAV kongreso atstovė Frances P. Bolton tautybių vakare Clevelande su Terese Urbaitiene prie Lietuviškų kanklių.

ros jėgos. Tėvų komitetas pavaišino visus iškylautojus dešrelėmis ir vaisvandeniu. Iškylai baigiantis sesė neringietė Milda Jokūbaitytė pravedė porą skautiškų dainelių ir Filėnų tunto tuntininkas pakvietė seses ir brolius L.J.S. kapt. St. Dariaus laivo jūrų skautus į bendrą ratą su Pilėnų tunto skautais vakarinei maldai ir atsisveikinta iki sekančios iškylos.

* BALTIJOS AIDŲ radijo programa šį rudens transliuos eilę idomių koncertų, pasikalbėjimų su žymiais amerikiečiais ir paskaitų Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimais. Vienos valandos programoje 50 minučių skiriama Fabaltijo kraštų muzikai ir 10 minučių paskaitoms, vad. Baltic Forum. Pranešimai daromi anglų kalba.

Spalio mėn. programos vyks šia tvarka: Spalio 10 d. Fabaltijo chorų ir solistų koncertas, redaguoja latvis Eriks Levinš.

Spalio 17 d. Fabaltijo populiarios muzikos koncertas, redaguoja estas Toivo Karios.

Spalio 24 d. Fabaltijo operinės muzikos koncertas, redaguoja Raimundas Kudukis.

Spalio 31 d. Fabaltijo jaunimo programa ir vaikų chorų koncertas, redaguoja latvis Eriks Levinš.

Lapkričio 7 d. liaudies muzikos koncertas, redaguoja estas Andreas Traks.

Baltijos Aidų programos direktorium yra Juo-

zas Stempužis. Programa girdima Clevelande, Akrono ir artimose apylinkėse kiekvieną pirmadienį 8-9 val. vak. per WXEN-FM radijo stotį banga 106.5.

* A. BENOKRAITIEnei, L.R.K.M. 36-tos kuopos pirmininkei, grįžusiai iš ligoninės, kuopos narės linki greit visiškai pasveikti.

* OHIO didžiausias bankas, Cleveland Trust Co., atsižvelgdamas į esamą ūkinę padėtį, savo klientams -- taupytojams siūlo įsigyti taupymo sertifikatus, kurie neša 5%.

Taupymo sąskaitų 4% pajamos lieka nepaaimtos, nes tai yra bankams leistas išmokėti maksimumas.

Certifikatai reiškia investavimą, o ne kiekvienai progai reikalingą pika-

nigų rezervą. Jie leidžia sutaupyti papildomus fondus su aukštesniu pelno nuošimčiu. Ir sertifikatai yra apdrausti federalinės draudimo bendrovės.

* V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujinami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

* Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS patogioj vietoj, — prieinama kaina. Tinka didesnei šeimai. Tel. 942-5300.

106-108

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujos parapijos. \$14,800. Tel. 752-2414.

VISŲ PAGEIDAUJAMAS TURTAS PRIE EŽERO!

Vienos šeimos namas į šiaurę nuo Lake Shore Blvd., 4 miegamieji. Patogus susisiektis, arti mokyklos. Prie Naujosios parapijos. Dėl detalių skambinti dienos metu — 771-6724 vakarais — 486-0022

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 15 D. Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos parengimas.

SPALIO 22 D. Lithuanian Village Inc. parengimas Lietuvių salėje.

SPALIO 23 D. V. Bielajaus tautinių šokių veiklos ir Vilties žurnalo 25 metų sukakties minėjimo vakaras Nauj. parapijos salėje.

SPALIO 29 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis suvažiavimas.

SPALIO 30 D. Kristaus Karaliaus šventė nauj. parap. salėje.

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763 936 East 185th St. KE 1-7770

SOVIETŲ SĄJUNGA DIDŽIAUSIA KOLONIZATORĖ

Francūzijos spauda be jokių skrupulų Sovietams sako, kad jie esą didžiausi kolonizatoriai, vykda tą darbą bauriausiomis priemonėmis, kad pagrindiniu to kolonializmo įrodymu yra Baltijos valstybių -- Lietuvos, Estijos ir Latvijos -- išnykimas iš Europos žemėlapių. Sovietų Rusija jas okupavo, visai neatsižvelgdama į tų tautų valią. Be to, ji deportavo ir išžudė jų gyventojus. Tai yra kolonializmas pačios bauriausios formos.

Pierre Fontaine rašydamas apie sovietų kolonizaciją, pažymi, kad Sovietų Sąjunga nuo 1940 metų išsiplėtė, prisijungdama Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją, Besarabiją, Bukoviną, šiaurės Suomiją, Ruteniją ir

Sachaliną su maždaug 24 milijonais gyventojų. Prie šių aneksuotų teritorijų reikia priskaičiuoti kolonijas arba sateitus: Bulgariją, Albaniją, Rumuniją, Rytų Vokietiją, kas sudaro viso 87 milijonus gyventojų.

Girdi, Vakarų pasaulyje dekolonizacija eina pagreitintu tempu, tačiau nei Sovietų Sąjunga nei Kinija nenumato duoti laisvės savo kolonijoms. Sovietų kolonijos dalimi yra carų imperijos palikimas. 1916 m. Leninas savo brošiūroje "Imperializmas aukščiausia kapitalizmo stadija", rašė, kad rusų kolonialinė imperija yra trečia pasaulyje gyventojų atžvilgiu ir antraplo to atžvilgiu. Visos tos carų kolonijos buvo užkonservuotos kaip Sovietų Sąjungos kolonijos. Nei vienu metu Sovietų Sąjunga nedavė jokio mažiausio akstino dekolonizacijai nei teritorijų, nei tautų, kurias sudaro Azarbeidžanas, Gruzija, Armenija, Turkestanas, Uzbekistanas, Tadžikistanas, Kazachstanas ir Kirgizija. Prie to pridėtos kolonijos, tiesiogiai įtrauktos į SSSR, kurių svarbiausios -- Tartarija, Baškirija, Dagestana, Udmurtija, Čuvašija, Jakutija. Iš carinės Rusijos paveldėtos kolonijos sudaro 8 milijonus kv. km. su 45-50 mil. gyventojų. Prie to reikia dar pridėti sovietų "užkariavimus," būtent: Mongoliją, rytų Suomiją, Lietuvą, Latviją, Estiją, Moldaviją, vakarų Ukrainą, Gudiją kas iš viso sudaro 20 milijonų gyventojų. Be to, naujuosius kolonijinius užkariavimus nuo 1945: Lenkiją, Rytų Vokietiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Albaniją, Transkarpatiją, pietų Sachaliną, Kurilų salas. Iš viso jos sudaro 99 mil. gyventojų.

Visumoje, sovietų kolonijos dominuoja apie 50 svetimų tautų su 35 mil. gyventojų. Be to dar naujai yra užvaldę šiaurės Korėją, Vietnamą, Tibetą ir Indijos pasienio regionus".

Labiausiai pasaulyje ginkluotas kraštas, Sov. Sąjunga veda kriaus karą dėl nusiginklavimo ir blaško po pasaulį taikos žodį. Pasaulyje beliko tik vienas kolonistinis režimas -- komunistinis, kuris per jėgą savo orbitoje laikopavergęs milijonus žmonių. Tačiau garsioji pasaulio sąžinė dėl to nesijaudina ir SSSR visur vaidina išlaisvintojo vaidmenį.

(j.m.)

Clevelando skautai rudens išvykoje išbando jėgas tempdami virvę...

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pakeičiamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

KVIETIMAS

Maloniai kviečiame atsilankyti į
KORP! NEO-LITHUANIA
JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARĄ
ruošiamą š. m. spalio mėn. 15 d., Chicagoje,
Jaunimo Centro didžiojoje salėje.
L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje
Valdyba

8:00 val. — vakaro atidarymas.
8:10 val. — meninė dalis.
10:00 val. — vaišės ir šokiai, grojant Korporacijos orkestrui.

Įėjimas:

Filisteriams ir svečiams\$5.00
Korporantams — studentams 3.00

Korporantai-korporantės dalyvauja su spalvomis.
Staliukai užsisakomi, iki spalio mėn 13 d., pas J.
Žvynį, 7258 S. Mozart Ave. — Telef. PR 6-1349.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Poetas Stasys Santvaras vadovaus Korp! Neo-Lithuania jaunųjų talentų vakaro meninei programai.

* CHICAGOJE yra su-siorganizavę lietuviai respublikonai, kuriems vadovauja dr. St. Biežis. Paskutiniame jų susirinkime buvo nustatytos gairės, kaip padėti kandidatui Ch. Percy įkopti į Senatą. Lapkričio 6 Conrad Hilton viešbuty įvyks Ch. Percy pagerbimas. Ten su savo meniniais pasirodymais dalyvaus ir lietuvių grupė. Labai svarbu, kad daug lietuvių dalyvautų šiame rengime.

Mūsų žinomas lietuviškų darbų rėmėjas J. Ka-

zanas paklojo 100 dol. auką, kad būtų įleisti visi programos dalyviai veltui. R. Mieželis, patiekęs veiklos planą pabrėžė, kad respublikonai turi laimėti, nes ypač p. Dirksen labai gerai dirba Washingtone. Lietuviai turi domėtis politika. Remkime Charles Percy, nes jis giliai atjaučia šio krašto ir mūsų tautos nelaimės.

(bs)

* ALBERTAS ŠVART-LAITIS, aviacijos kap. prieš 25 metus buvo komunistinių okupantų nukankintas ir nužudytas, kaip 1941 m. sukilimo dalyvis -- ryšininkas. Jo brangiam atminimui broliui G. ir J. Švarplaičiai pastatė Church Hill kapinėse, Wingdale, N.Y. paminklą. Paminklo pašventinimo iškilmės įvyks spalio 22 d. 1 val. p.p. Fo iškilmų Wingdale Legijono salėje vyks priėmimas.

Velionies bičiuliai ir pažįstami maloniai kviečiami dalyvauti.

SKAITYK IR PLATINK
DIRVĄ

TRYŠ JAUNIEJI MUZIKAI DALYVAUS KORP! NEO-LITHUANIA JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARŲ PROGRAMOJE CHICAGOJE Š.M. SPALIO 15 D.

Nerijus Palionis (smuikas)

Mykolas Drunga (pianinas)

Algis Ingaunis (akordeonas)

AUKOS DIRVAI

S. Kligris, Toppatowne	 1.00
A. Radžius, Baltimore	50
A. Cenfeldas, Union	 4.00
J. Tumosa, Toronto	 10.00
B. Muliolis, Chicago	 5.00
A.A. Tamošaitis, Kanada	4.00
J. Bernot, Union	 2.00
K. Dudėnas, Chicago	 4.00
V. Tamošaitis, Detroit	10.00
V. Smilga, Chicago	 1.00
K. Ripskis, Chicago	 5.00
V. Mieželis, Chicago	 2.00
I. Ožolas, Garwood	 2.00
Dr. J. Mačys, Cleveland	.. 4.00
O. Dorn, Corning	 4.00
J. Mildažis, Beverly Shores	 5.00
S. Vaičiūnas, Roselle	 5.00
V. Česnavičius, Brooklyn	1.00
A. Malskis, Venezuela	 1.00
A.S. Vakauzas, Boston	 4.00
M. Janukaitis, Detroit	 4.00
A. Rimavičius, Chicago	... 1.00
R. Urbassik, Cleveland	... 2.00
P.J. Misevičius, Baltimore	2.00

bet tą meilę turi iššaukti susitikimas su kraštu, su kitu tautiečiu. Būdamas be autoriteto, nu-statančio, koks kelias ir kokios priemonės tinka ir efektingos, išeivijos visuomenėje atsiranda įvairių pažiūrų. Šios pažiūros galima sugretinti dvejopai: saugios,

bet be vilties, ir rizikingos, bet viltingos. Paskaita ir žodžiu ir nuotaika siūlė toleranciją kiekvienam lietuviui, kuris pagal savo supratimą ir sąlygas stengiasi mylėti savo tėvynę.

Kultūros klubo sekantysis susirinkimas įvyks

Janina Konaukaitė ir Gintaras Reklaitis susituokę Chicagoje, persikėlę gyventi į San Francisco, kur abu ruošiasi daktarų egzaminams. Abu jaunavedžiai yra veiklos lietuvių akademinio jaunimo tarpe.

L. Knopfmillerio nuotrauka

BOSTON

LIETUVIŲ KULTŪROS KLUBAS

Bostono Lietuvių Bendruomenės kultūros klubas 1966-67 metus pradėjo V. Rastenio paskaita "Patriotizmas kryžkelėje" International Institute patalpose, rugsėjo 24 d.

Kalbėtoją pristatė naujoji klubo pirmininkė Beatričė Kerbelienė, Bostono Modernaus Teatro vedėja, besiruošianti ant-rą kartą statyti Thornton Wilder dramą "Mūsų Miestelis". Supažindino dalyvius ir su pakviestaisiais naujos valdybos nariais, kurie Jaunimo Metų proga visi jaunesniosios kartos: Rūta Durickaitė, aukšt. mokyklos mokytoja ir studijuojanti prancūzų literatūrą, Dalia Vakauzaitė-Lizdenienė, prad. mokyklos mokytoja; Kęstutis Paulius Žygas, studijuojas architektūrą Harvard University Graduate School of Design (įždininkas), Antanas Saulaitis, SJ, teologijos studentas (sektorius).

Išryškines patriotizmo sąvoką, V. Rastenis pažymėjo, kad tėvynę mylėti gali kiekvienas,

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, lankiusiems mūsų žmoną ir motiną A + A

KAZIMIERĄ GASIŪNIENĘ-GASIENĘ

ligoninėje ir pagerbusiems jai mirus.

Ypatinga padėka skiriama AFL-CIO ligoninės gydytojams ir sesutėms, kurios rūpinosi ja sergančia: laidotuvių dir. p. Roman-Ramanauskui už rūpestingą laidotuvių tvarkymą; Philadelphijos šv. Andriejaus parapijos kleb. kun. Čepukaičiui ir vikarui kun. Wassel už religinius patarnavimus; asmenims užprašiusiems šv. mišias, organizacijoms bei asmenims prisuntusiems gėlių, atsilankiusiems į šermenis, bei rugs. 28 d. atsilankiusiems į pamaldas ir palydėjusiems velionę į Sv. Kryžiaus kapines, kur ji buvo priklausta amžinam poilsiui.

Taipogi dėkojame visiems, kurie mus atjautė ir guodė žodžiu, raštu ar radijo bangomis. Atsidėkodami sakome visiems nuoširdų ačiū ir skiriame 500 dolerių įnašą Lietuvių Fondui, kad jo procentai kasmet prisidėtų prie lietuviškųjų reikalų palaikymo ir kartu neleistų velionės užmiršti dar daug metų.

Pasilikę nuliūdime:

duktė Danutė, sūnūs
Albertas ir Povilas, vyras
Jonas Gasiūnai-Gasiai

A. A.

KAZIMIERAI GASIENEI

mirus, jos dukrai korporantei DIANAI, velionės vyrui JONUI ir sūnams ALBERTUI ir PAULIUI giliai užuojautą reiškia

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania
Philadelphijos pad. V-ba

spalio mėn. ketvirtąjį šeštadienį Bostono Piliečių Klubu patalpose.

* NORITE PIRKTI? Pigiau ir sparčiau Jums patieks "SPARTA". Rašomos, skaičiavimo ir kt. mašinos, Radio, TV ir t.t. Vokiečių ir USA firmos. J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11731.

KANADOS LIETUVIAI

* ŠIAIS METAIS baigusių Toronte St. Michael's gimnaziją mokinių tarpe yra keturi lietuviai: Algis Futeris, Algirdas Stankus, Antanas Urbonas ir Juozas Vaškevičius.

* LIETUVIŲ NAMŲ valdyba savo artimiausios veiklos plane yra numačiusi suruošti savose patalpose šių metų lapkričio 12 d. tradicinį rudens balių. Šiuo metu atliekami ryšium su baliiaus ruošimu visi parengiamieji darbai.

* MAIRONIO VARDO šeštadieninės lietuvių mokyklos mokinių eglutė įvyks advente, gruodžio 18 d. Frisikėlimo parapijos salėje. Numatoma mokinių bendri pasirodymai.

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
FIRST CLASS SKILLED
SCREW MACHINE OPERATOR
NO DIFFICULT Set up (drill and cut off only). All benefits. 50 to 58 hrs. per week. Wage open. Modern air conditioned locker room. Full or part time. Day or night shift.
TOP NUT MANUFACTURING CO.
18720 Krause, Riverview, Mich.
313 283-3380
between 8 A.M. & 5 P.M.
(103-109)

NATIONAL ACME CO. NEEDS EXPERIENCED ELECTRICIAN

To work on Industrial Plant Maintenance

MACHINISTS

Experienced to set up and operate

AUTOMATIC SCREW MACHINES

ENGINE LATHES
RADIAL DRILL

Employment Office Open Daily

8 A.M. to 4:50 P.M.

Sat. 8 A.M. to 2 P.M.

170 E. 131 AT COIT

CLEVELAND, OHIO

An Equal Opportunity Employer (105-111)

FEMALE HELP

NURSE SUPERVISOR of all nursing units in the hospital. 3-11 p.m. SUPERVISE and direct nursing service personnel. Also REGISTERED NURSES for 3-11, on medical and surgical floor. Send resumes, call or visit. Director of Nurses, at Osteopathic Hospital, 2515 E. Jefferson, South Bend, Ind.

(107-109)

KVIEČIAME VISUS ATsilANKYTI Į FORTEPIJONO REČITALĮ, KURĮ IŠPILDYS GARSIOJI PIANISTĖ

ALDONA KEPALAITĖ

1966 m. spalio mėn. 15 d., 7 val. 30 min. vak.

Lietuvių Laisvės Salėje.

269 Second St., Elizabeth, N. J.

AUKA \$15.00.

Pelnas skiriamas ATLANTO RAJONO skautų stovyklavietei.

Skautams Remti Komitetas Elizabeth